

Internationell samverkan

5

Förslag till statens budget för 2013

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutveckling	10
2.3	Mål	11
2.4	Resultatredovisning	11
2.4.1	Internationell krishantering	11
2.4.2	Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	16
2.4.3	Nedrustnings- och ickespridningsfrågor.....	18
2.4.4	Exportkontroll	19
2.4.5	Medlemskap i internationella organisationer och EU	20
2.4.6	Forskning kring säkerhetspolitik och nedrustning.....	23
2.4.7	Nordiskt samarbete.....	24
2.4.8	Konsulär verksamhet	25
2.4.9	Sverigefrämjande i utlandet	25
2.4.10	Samarbete inom Östersjöregionen.....	26
2.5	Politikens inriktning	28
2.5.1	Internationell krishantering	28
2.5.2	Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	34
2.5.3	Nedrustnings- och ickespridningsfrågor.....	36
2.5.4	Exportkontroll	36
2.5.5	Medlemskap i internationella organisationer och EU	37
2.5.6	Forskning kring säkerhetspolitik och nedrustning.....	39
2.5.7	Nordiskt samarbete.....	40
2.5.8	Konsulär verksamhet	40
2.5.9	Sverigefrämjande i utlandet	41
2.5.10	Samarbete inom Östersjöregionen.....	41
2.6	Budgetförslag	42
2.6.1	1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	42
2.6.2	1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	43
2.6.3	1:3 Nordiskt samarbete	44
2.6.4	1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	44
2.6.5	1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	45

2.6.6	1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	46
2.6.7	1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	47
2.6.8	1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institut	48
2.6.9	1:9 Svenska institutet.....	48
2.6.10	1:10 Information om Sverige i utlandet	49
2.6.11	1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	50

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	7
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	10
2.2 Härledning av ramnivån 2013–2016. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
2.3 Ramnivå 2013 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
2.4 Anslagsutveckling för 1:1 Avgifter till internationella organisationer	42
2.5 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:1 Avgifter till internationella organisationer	43
2.6 Anslagsutveckling för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	43
2.7 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	44
2.8 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiskt samarbete.....	44
2.9 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:3 Nordiskt samarbete.....	44
2.10 Anslagsutveckling för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	44
2.11 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	45
2.12 Anslagsutveckling för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	45
2.13 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	46
2.14 Anslagsutveckling för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	46
2.15 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	47
2.16 Anslagsutveckling för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	47
2.17 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	48
2.18 Anslagsutveckling för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	48
2.19 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	48
2.20 Anslagsutveckling för 1:9 Svenska institutet	48
2.21 Uppdragsverksamhet.....	49
2.22 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:9 Svenska insstitutet	49
2.23 Anslagsutveckling för 1:10 Information om Sverige i utlandet.....	49
2.24 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:10 Information om Sverige i utlandet	49
2.25 Anslagsutveckling för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	50
2.26 Beställningsbemyndigande.....	50
2.27 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	51

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 146 000 000 kronor 2014 och 2015 (avsnitt 2.6.11),
2. för budgetåret 2013 anvisar ramanslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Avgifter till internationella organisationer	Ramanslag	1 445 097
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	Ramanslag	143 954
1:3 Nordiskt samarbete	Ramanslag	18 995
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	Ramanslag	3 826
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	Ramanslag	29 458
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	Ramanslag	56 326
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	Ramanslag	24 397
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	Ramanslag	14 173
1:9 Svenska institutet	Ramanslag	94 584
1:10 Information om Sverige i utlandet	Ramanslag	14 475
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	Ramanslag	188 715
Summa		2 034 000

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	Utfall 2011	Budget 2012 ¹	Prognos 2012	Förslag 2013	Beräknat 2014	Beräknat 2015	Beräknat 2016
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 347	1 448	1 071	1 445	1 448	1 448	1 448
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	133	136	132	144	146	149	153
1:3 Nordiskt samarbete	13	16	16	19	14	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	8	4	4	4	4	4	4
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	27	29	29	29	30	31	29
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	55	56	54	56	56	56	57
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	24	24	24	24	24	24	24
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	13	14	14	14	14	14	14
1:9 Svenska institutet	93	94	94	95	95	97	99
1:10 Information om Sverige i utlandet	15	14	14	14	14	14	14
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	165	189	184	189	189	189	189
<i>Åldreanslag</i>							
2010 1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer		0		0	0	0	0
Totalt för utgiftsområde 5 Internationell samverkan	1 892	2 024	1 635	2 034	2 036	2 041	2 046

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2013–2016. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	2 024	2 024	2 024	2 024
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	1	6	11	16
Beslut	8	5	5	5
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0	0
Övrigt	1	1	1	1
Ny ramnivå	2 034	2 036	2 041	2 046

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2012. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2014–2016 är preliminär.

Tabell 2.3 Ramnivå 2013 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2013
Transfereringar ¹	1 651
Verksamhetskostnader ²	382
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	2 034

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2011 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.4 Resultatredovisning

2.4.1 Internationell krishantering

Målsättningar

Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser finansieras inom flera utgiftsområden – utgiftsområde 5 Internationell samverkan, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Insatserna ligger väl i linje med målen för respektive utgiftsområde. I det följande redogörs för resultaten av det svenska deltagandet i internationell krishantering finansierade under alla tre utgiftsområdena.

Av regeringens skrivelse Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (skr. 2007/08:51, bet. 2007/08:UFöU4) framgår att det yttersta syftet med Sveriges insatser är att upprätthålla internationell fred och säkerhet och därmed underlätta en rättvis och hållbar utveckling. I förlängningen handlar insatserna också om att främja vår nationella säkerhet och svenska intressen.

Målet är att genom svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser bidra till att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter samt att bidra till fredsbyggande. I grunden ligger försvaret av universella normer och värden, såsom demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet, mänsklig värdighet och utveckling. Genom deltagandet främjar Sverige en världsordning som med sin grund i folkrätten bidrar till fred, frihet och försoning.

I den nationella strategin framhålls att utrikes- och säkerhetspolitik, utvecklingspolitik och försvarspolitik ska stödja varandra i internationella krishanteringsinsatser. Även politikområdet rättsväsendet ska beaktas. Händelserna i arabvärlden under 2011 har illustrerat hur viktig internationell samverkan är

när konflikter uppstår, men de har också tydliggjort dess begränsningar. En aktiv medverkan i insatser och utveckling av det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet för att långsiktigt förebygga konflikter och att hantera dess följder är därför prioriterade uppgifter för svensk utrikespolitik.

Viktiga delar av de freds- och säkerhetsfrämjande insatserna finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd då de enligt OECD-DAC räknas som bistånd. Dessa insatser vägleds av målen i Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3) och av regeringens policy för säkerhet och utveckling (UF2010/38380/SP) som belyser hur utvecklingssamarbete bedrivs till stöd för hållbar fred, säkerhet och utveckling i situationer av konflikt och postkonflikt. Genom att bidra till säkerhet undanröjs centrala hinder för fattigdomsbekämpning och läggs grunden för demokrati och mänskliga rättigheter. I konflikt- och postkonfliktländer vägleds arbetet av New Deal, vilket är en överenskommelse om ett nytt sätt att bedriva utvecklingssamarbete i sviktande stater, som bygger på fem freds- och statsbyggande mål, samt OECD:s principer för ett gott internationellt engagemang i sviktande stater och situationer.

Regering och riksdag har beslutat att målet för det militära försvaret ska vara att enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet, försvara Sverige och främja vår säkerhet. Detta ska bl.a. åstadkommas genom att förebygga och hantera konflikter och krig. Insatser för detta ändamål kan genomföras, förutom på vårt eget territorium, även i närområdet och utanför närområdet (prop. 2008/09:140, bet. 2008/09:FöU10). Insatser med förbandsbidrag finansieras inom utgiftsområde 6.

Inriktning och genomförande under 2011

För att uppfylla målen har Sverige under 2011 bidragit till internationell krishantering genom deltagande med såväl militära förbandsbidrag och annan militär personal som med poliser, olika typer av civila experter samt genom finansiella bidrag.

De militära bidragen kan ske i syfte att avvärja risk för en väpnad konflikt, hejda en pågående väpnad konflikt, övervaka överenskommelser

om fred eller vapenstillstånd eller bidra med andra säkerhetsfrämjande och stabiliserande insatser. Det sker genom förbandsbidrag av olika slag, militärobservatörer samt sekonderingar av personal till stabsbefattningar. Det kan handla om kapacitetsbyggande, stöd till säkerhetssektorreformer (SSR) eller till avvärjning, demobilisering och återintegrering av stridande (DDR).

Bidrag från rättsväsendet och andra civila experter till krishanteringsinsatser kan till exempel vara inriktade på att reformera ett lands säkerhetssektor, stödja uppbyggandet av polis, rättsstatsinstitutioner, förbättra gränskontroll eller att övervaka internationella avtal. Många civila kompetenser krävs också för att planera och stödja genomförandet av själva insatsen.

Regeringens mål är att deltagandet, när detta är möjligt, ska utformas som en integrerad och samlad politik gentemot det aktuella landet eller regionen och utformas med både militära och civila delar. Insatserna i Afghanistan är ett bra exempel på hur detta har genomförts i praktiken, på basis av en samlad strategi till stöd för de internationella ansträngningarna. Ett annat exempel på en insats med stor bredd är det svenska stödet till Kosovo.

Sveriges bidrag till freds- och säkerhetsfrämjande ska ske med personal och enheter med hög kompetens och med en helhetssyn på säkerhet, utveckling, säkerhetsrådets resolution 1325 (kvinnor, fred och säkerhet) och mänskliga rättigheter. Det är regeringens uppfattning att så sker idag. Bidragen ska vägledas av de mål, och utformas utifrån den efterfrågan, som de internationella organisationerna har på personal, utrustning och finansiering.

I de insatser där Sverige endast har kunnat delta i mindre utsträckning har motivet ofta varit att bidra just med förmågor som har bedömts vara särskilt centrala för insatsens verksamhet.

Regeringen har med utgångspunkt i detta under 2011 fortsatt att bidra till politik-utveckling och reformarbete i såväl EU som FN, Nato och OSSE.

De svenska bidragen

Civila och militära bidrag lämnades under 2011 till drygt 30 insatser under ledning av EU, FN, Nato och OSSE, samt i form av ad hoc-insatser. Ett stort antal myndigheter har ställt resurser till

förfogande för deltagandet. Bland dessa finns Försvarmakten, Rikspolisstyrelsen, Folke Bernadotteakademien, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kriminalvården och Domstolsverket.

Under 2011 bidrog Sverige till militär krishantering genom tre förbandsbidrag (ISAF, KFOR och Operation Unified Protector) samt med militärobservatörer och enskilda stabs-officerare. Bidragen och uppgifterna skedde i hela skalan från konfliktförebyggande och säkerhetsfrämjande till insatser i väpnad konflikt. För första gången sedan 1960-talet deltog flygstridskrafter i de operativa insatserna.

Ett mycket omfattande åtagande under 2011 var att Sverige tillsammans med Finland, Norge, Irland och Estland satte upp och ställde en nordisk stridsgrupp (Nordic Battle Group, NBG11) till EU:s förfogande. Under det första halvåret 2011 utgjorde NBG11 en av EU:s två snabbinsatsförband i beredskap. Regeringen har i prop. 2011/12:84 Den nordiska stridsgruppen 2015, avsnitt 5.1, närmare redogjort för erfarenheter av beredskapen. Med omkring 1 630 personer utgjorde det svenska deltagandet stommen i stridsgruppen som, tillsammans med ca 550 personer från övriga länder, bestod sammantaget av knappt 2 200 personer. Delar av stridsgruppens insatsflygstyrka lösgjordes i april 2011 såsom bidrag till den Nato-ledda insatsen i Libyen.

De civila bidragen under 2011 utgjordes av poliser, annan personal från rättsvärdande myndigheter samt övrig civil personal, bl.a. politiska och biståndsrådgivare och experter på planering, ledning och insatsstöd.

Antalet svenskar som deltagit i internationella insatser har varierat över året i och med att insatser har inletts, avslutats och förändrats. De siffror som redovisas i detta avsnitt avser, om inte annat sägs, situationen i juni 2011. Vid denna tidpunkt var sammanlagt omkring 1 023 personer utsända från Sverige som bidrag till internationella krishanteringsinsatser. Av dessa deltog 806 i militära insatser och 217 tjänstgjorde i civila insatser. Bland de svenska civila deltagarna utgjorde poliserna den största gruppen med 104 personer.

Förbrukningen av tilldelade medel för internationell krishantering var ca 2 354 miljoner kronor, varav ca 2 014 miljoner kronor gällde militära förbandsbidrag från utgiftsområde 6, drygt 69 miljoner kronor avsåg militär-

observatörer och stabsofficerare och vissa civila experter, huvudsakligen från utgiftsområde 5, samt 271 miljoner kronor avsåg poliser, domstolspersonal, kriminalvårdare, missionsstödspersonal samt annan civil expertis, i allt väsentligt finansierade från utgiftsområde 7. Flera myndigheter har haft svårigheter att rekrytera personal med tillräcklig kunskap i franska.

Sveriges bidrag till internationell krishantering har samlats till regioner och konflikter som är prioriterade ur ett utrikes- och säkerhetspolitiskt och utvecklingspolitiskt perspektiv. I dessa områden har Sverige ett starkt utrikespolitiskt engagemang och som regel också ett omfattande utvecklingssamarbete på grundval av en landstrategi.

Även om de svenska bidragen i vissa fall har varit betydande är det bara undantagsvis möjligt att härleda resultat på den strategiska nivån i konfliktområdena till just de svenska insatserna. Regeringen bedömer dock att de svenska bidragen genomgående har motsvarat högt ställda internationella förväntningar och har löst sina uppgifter på ett bra sätt.

Afghanistan

Under 2011 uppgick det svenska militära bidraget till ca 500 personer på plats i Afghanistan, med huvuddelen koncentrerade till den regionala enheten för säkerhet och återuppbyggnad (PRT) i Mazar-e Sharif i norra Afghanistan. Sambandet mellan säkerhet och utveckling är tydligt i det pågående återuppbyggnadsarbetet i Afghanistan. Sverige har även bidragit med civila och polisrådgivare till den regionala enheten och bedrivit ett omfattande utvecklingssamarbete med Afghanistan. I Strategin för Sveriges stöd till det internationella engagemanget i Afghanistan (UF2010/36396/ASO) slås fast att de militära, utvecklings- och andra civila insatser som Sverige genomför ska verka kompletterande avseende Sveriges stöd för säkerhet och utveckling i Afghanistan. En huvuduppgift för det svenska styrkebidraget till den internationella säkerhetsstyrkan ISAF har varit att stödja och utbilda de afghanska säkerhetsstyrkorna, vilket har stärkt säkerhetsstyrkornas egen förmåga. Som ett resultat av Sveriges och andra länders ansträngningar tar Afghanistan

successivt ett allt större eget ansvar för landets säkerhet. Avsikten är att de afghanska säkerhetsstyrkorna vid utgången av 2014 ska kunna leda operationerna i alla provinser i landet. Redan i nuläget leder de afghanska säkerhetsstyrkorna majoriteten av alla operationer.

I mars 2012 ersattes den regionala enheten i Mazar-e Sharif i norra Afghanistan av en ny struktur: Transition Support Team (TST). Namnbytet markerar bl.a. att huvuduppgiften numera är att stödja överlämnandet av ansvar till de afghanska myndigheterna. Enheten leds sedan i mars 2012 av en senior civil representant (SCR) och består av en civil biståndsenhet och en militär enhet där den senare fortsatt ingår i ISAF:s ledningskedja. Förändringen markerar att Sveriges samlade insatser successivt kommer att få ett tydligare fokus på civila insatser och långsiktigt utvecklingssamarbete.

Som konstateras i den reviderade biståndsstrategin för Afghanistan (UF2012/69433/ASO) och i den rapport inom ramen för sexpartiöverenskommelsen som överlämnades hösten 2011 behövs ett starkt stöd till den afghanska polisen och rättsstaten. Sverige har under 2011 fortsatt att bidra till EU:s polisinsats EUPOL i Afghanistan med såväl poliser som rättsrådgivare och andra experter. I juni 2011 uppgick bidraget till 16 personer. Under 2012 har insatsen dessutom fått en svensk chef. EUPOL, som utgör ramverk för Sveriges polisiära stöd, har sedan 2007 tränat nära 7 000 poliser samt 700 åklagare, domare, advokater. Med fokus på kvalitativ utbildning och rådgivning har en polishögskola byggts upp i Kabul (Staff College) och ett träningscentrum för träning av bl.a. kvinnliga poliser i Bamyán. Sverige har vidare fortsatt att bidra med en person till FN:s civila stödmission i Afghanistan (UNAMA).

Västra Balkan

Sverige har deltagit i den Nato-ledda KFOR-styrkan sedan den inrättades 1999. Styrkan är fortsatt den yttersta garanten för säkerheten i ett nu självständigt Kosovo. En del av det svenska stödet har särskilt inriktats på reformer av säkerhetssektorn. Bland annat har militära rådgivare från Försvarsmakten stött Kosovos säkerhetsstyrkor (KSF) som en del av bidraget till KFOR. Det långsiktiga svenska

engagemanget har bidragit till stabiliteten och till en stärkt kapacitet inom säkerhetssektorn.

Efter en utvärdering av utvecklingen beslöt Nato-rådet i februari 2011 om reducering av styrkan från ca 10 200 till ca 5 500 personer. I takt med att säkerhetssituationen har förbättrats, och parallellt med Natos successiva neddragningar, har även det svenska bidraget reducerats. Utfasningen från 250 personer inleddes under 2010 i enlighet med prop. 2009/10:37 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella Kosovostyrkan (KFOR). Den nya inriktningen fullföljdes under 2011 och det svenska bidraget uppgick i juni 2011 till 70 personer. I prop. 2011/2012:33 i samma fråga angavs att utfasningen av det svenska bidraget fortsätter och att det nuvarande bidraget ska vara helt avvecklat vid utgången av december 2013.

Sverige har också fortsatt att lämna omfattande bidrag till EU:s rättsstatsinsats EULEX Kosovo. Med ett 70-tal deltagande svenskar, varav mer än hälften är poliser, och övriga bl.a. domare och kriminalvårdare har det varit den största civila svenska insatsen. Genom sitt exekutiva mandat och kapacitetshöjande har insatsen bidragit till att utveckla polis och övrigt rättsväsende samt tull i Kosovo. Enligt en EU-rapport som följt upp insatsens resultat konstateras att EULEX bidragit till väsentliga framsteg mot mer multi-etniska och bättre fungerande rätts- och tullväsenden i Kosovo. Deltagandet har också varit värdefullt vad gäller operativ nytta och kunskapsuppbyggnad för de rättsvårdande myndigheterna.

Efter åtta års verksamhet gjordes under 2011 bedömningen att EU:s polisinsats EUPM i Bosnien och Hercegovina nu står nära måluppfyllelse, dvs. en fungerande polisverksamhet i landet. EU har därför fattat beslut om att insatsen ska avslutas. Under hösten 2011 gjordes samtidigt en utvärdering av EU:s militära insats EUFOR Althea. Slutsatsen var att insatsen med ett bibehållet exekutivt mandat till den höge representanten i huvudsak ska ha tonvikt på kapacitetsbyggande. Sverige har under 2011 bidragit med fyra respektive en person till EUPM och Althea.

Det breda svenska deltagandet i OSSE:s fältverksamhet i Västra Balkan har fortsatt. Under 2011 deltog tre svenska poliser i OSSE-missionen i Serbien och en polis i Montenegro. Samtidigt var två personer sekonderade till missionen i Bosnien och Hercegovina, en person

till Makedonien, samt tre personer till Kosovo. Försvarsmakten har under 2011 lämnat stöd till SSR-verksamhet i Bosnien-Hercegovina och Serbien.

Afrika söder om Sahara

Sverige har under 2011 ökat deltagandet i EU:s träningsinsats EUTM i Uganda så att det vid slutet av året uppgick till en stabsofficer och sex instruktörer. Utbildningen av de somaliska säkerhetsstyrkorna har stärkt övergångsregeringens förutsättningar att öka den territoriella kontrollen över Mogadishu och på sikt även andra delar av Somalia. Vid slutet av den andra mandatperioden i december 2012 kommer cirka 3 000 soldater ha utbildats. Efter omfattande bidrag med marina enheter under 2009 och 2010 till EU:s marina insats utanför Somalias kust, EUNAVFOR Atalanta, har det svenska deltagandet under året begränsats till personalbidrag till styrkans stab.

Sverige har under första halvåret 2011 bidragit till FN:s dåvarande fredsbevarande insats i Sudan (UNMIS). I juni 2011 bestod bidraget av 3 militärobservatörer, 3 stabsofficerare samt 13 poliser. I samband med att Sydsudan vann sin självständighet i juli 2011 omvandlades delar av FN:s närvaro i området till en ny integrerad insats i Sydsudan (UNMISS). Samtidigt överfördes huvuddelen av det svenska stödet till UNMISS samt att ett bidrag med kriminalvårdare påbörjades (fem personer under 2011). Insatserna har lämnat värdefullt stöd till ansträngningarna att upprätthålla fred och stabilitet i regionen före och efter delningen av Sudan och UNMISS har vidare bidragit till det inledande statsbyggandet.

För att stärka den regionala förmågan till internationell krishantering har Sverige tillsammans med de nordiska länderna fortsatt stödet till Östafrikanska beredskapsstyrkan (EASF), genom en aktiv samverkan kring kurser och övningar, både i Sverige och i regionen.

Sverige har deltagit i EU:s två insatser i Demokratiska republiken Kongo med fem personer. EU:s polisinsats EUPOL DR Kongo har fokuserat på säkerhetssektorreformer och bland annat utbildat och utrustat kongolesisk kravallpolis, vilket bidragit till genomförandet av presidentvalet i november 2011. EU:s andra insats, EUSEC DR Kongo har bidragit till

reformer på den militära sidan, bl.a. genom att distribuera över 100 000 militära id-kort till den kongolesiska armén. Arbetet har lagt grunden för effektivare löneutbetalningar som på sikt kan leda till minskad korruption och färre övergrepp på civilbefolkningen.

Sverige har fortsatt att stödja FN:s stabiliseringsinsats (MONUSCO) i DR Kongo med sammanlagt 18 personer, varav 13 civila och 5 militärer. Sverige gav också under 2011 stöd till ett pilotprojekt för att stödja etablering av nationell polis och andra myndigheter på lokal nivå i östra DR Kongo. Projektet stärkte FN:s civila närvaro på landsbygden. Att alla team hade kvinnliga medlemmar bidrog positivt till insatsens arbete mot sexuellt våld genom att det underlättade kontakten med kvinnor som utsatts för våldtäkt och med lokala kvinnorepresentanter.

Sverige bidrog också till International Conference on the Great Lakes Region (ICGLR) toppmöte 2011 som fokuserade på och antog en deklaration om sexuellt våld i konflikt. Att bidra till fred, försoning och demokratisk samhällsstyrning är även mål för det svenska utvecklingsarbetet i DR Kongo.

I FN:s fredsbevarande insats i Liberia (UNMIL) har Sverige fortsatt ett starkt engagemang genom bidrag med 19 personer, varav 15 poliser och 4 kriminalvårdare. Genom rådgivning och utbildning har insatserna bidragit till att stärka och demokratisera säkerhetssektorn och stött arbetet med att hindra konflikter och bidra till fredsbyggandet.

Östeuropa, Kaukasien och Centralasien

Sverige har under 2011 bidragit med omkring 30 personer till EU:s observatörsinsats EUMM Georgien. De flesta deltagarna har tjänstgjort som övervakare vid de administrativa gränserna till utbrytarområdena Abchazien och Sydossetien. Därmed har Sverige tillsammans med Tyskland varit den största bidragsgivaren till insatsen under året, och sedan hösten 2011 också bemannat posten som biträdande missionschef. EUMM har sedan OSSE:s och

FN:s observatörsinsatser tvingades lämna Georgien varit den enda internationella aktören som på plats har stått för en oberoende utomstående insyn och bidragit med rapportering om incidenter och förtroendeskapande åtgärder i landet. EUMM har därigenom bidragit till lugn längs de administrativa gränserna och till en ökad stabilitet i regionen i övrigt.

Sveriges bidrag till EU:s insats för gränsstöd och kapacitetsbyggnad, EUBAM i Moldavien och Ukraina, har under 2011 ökat till tre personer genom att två gränspoliser har tillförts insatsen. EUBAM har bidragit till modernisering av och förbättrad kapacitet hos ländernas polis- och tullmyndigheter, samtidigt som utbytet har underlättats genom regelharmonisering. Parallellt har två svenskar tjänstgjort i OSSE:s mission i Moldavien. Försvarsmakten har stött säkerhetssektorreformer i Ukraina och Georgien.

Under året arbetade två svenskar i OSSE:s mission i Kirgizistan samt en person i OSSE-insatsen i Azerbajdzjan.

Mellanöstern och Nordafrika

Efter uppmaningar från bl.a. Arabförbundet antog FN:s säkerhetsråd den 17 mars 2011 resolution 1973 med krav på eldupphör och att våldet mot civila i Libyen skulle upphöra. Vapenembargot enligt tidigare resolution 1970 förstärktes och FN:s medlemsstater bemyndigades vidta alla nödvändiga åtgärder och upprätta en flygförbudszon för att skydda civila. Nato beslutade kort därefter att från den 31 mars ta ledningen för insatsen Operation Unified Protector.

Med medgivande i ett riksdagsbeslut den 1 april 2011 beslutade regeringen att Sverige skulle bidra till insatsen med inledningsvis åtta stridsflygplan typ JAS-39 Gripen och ett flygplan med lufttankningsförmåga samt vissa stödresurser. Bidraget, som senare reducerades till fem stridsflygplan, ägnades åt underrättelseinhämtning till stöd för den samlade Nato-insatsen. Det svenska bidraget var på plats vid Sigonella-basen i Italien inom ett dygn efter

riksdagens beslut och styrkan förblev operativ till den 25 oktober 2011. Sverige var ett av 15 länder som deltog med flyg och de svenska bidraget i form av spaning var mycket efterfrågat och uppskattat av insatsens ledning och av övriga deltagande nationer.

Det svenska bidraget för EU:s integrerade rättssäkerhetsinsats EUJUST LEX Irak har under 2011 ökat från en till sex personer. Det hänger samman med att insatsen under året flyttade större delen av sin verksamhet till Bagdad, Erbil och Basra i Irak från att tidigare utfört merparten av träningen utanför landet. De svenska myndigheter som bidrar till insatsen EUJUST LEX Irak, t.ex. Kriminalvården, har sedan starten 2005 utfört högkvalitativ utbildning för ett stort antal irakiska företrädare för rättsvårdande myndigheter. En svensk tillsattes under hösten 2011 på posten som biträdande chef för insatsen

Sverige deltog även i EU:s polisinsats för den palestinska polisen EUPOL COPPS. Genom denna insats bidrar EU och Sverige till att stärka den palestinska polisen och rättsväsendet. EUPOL COPPS arbete har förstärkts och utvecklats bland annat genom rådgivning och att personer ur insatsen nu finns lokaliserade på palestinska departement och myndigheter. Sedan början av 2010 har insatsen haft en svensk chef.

Genom sin närvaro med observatörer bidrar den Tillfälliga internationella närvaron i Hebron (TIPH) till stabilitet och ökad säkerhet för palestinier i Hebron. De svenska bidraget till missionen uppgick i juni 2011 till 13 personer.

I FN:s stilleståndsövervakningsorganisation (UNTSO) deltog under 2011 sex svenska officerare. Organisationens uppgift har varierat men fokuserar idag på övervakning av vapenstillestånden mellan Israel och Libanon respektive Syrien samt fredsavtalen mellan Israel och Egypten respektive Jordanien, vilket ligger väl i linje med Sveriges engagemang i regionen. UNTSO-observatörer är anslutna till FN-insatserna i Golan och Libanon och finns också på plats i Sinai.

Övriga insatser

Sverige deltog med fem officerare och en sjukvårdare i FN:s insats på gränsen mellan Indien och Pakistan (UNMOGIP). Givet att insatsen är den enda internationella närvaron i

ett område med hög militär spänning, och där brott mot vapenvilan ofta förekommer, bedöms insatsen vara värdefull.

Fem svenska officerare deltog fortsatt som delegater vid gränsinsatsen (NNSC) som övervakar stilleståndsavtalet på Koreahalvön.

FN avslutade i januari 2011 UNMIN-insatsen i Nepal, till vilken tidigare Sverige bidrog med militärobservatörer. Bedömningen är att insatsen under sina fyra år spelade en viktig roll i freds- och demokratiseringsprocesserna och var efterfrågad hos landets olika politiska partier. Sedan fredsavtalet 2006 har inga större stridigheter ägt rum i landet.

Fyra svenska poliser samt en kriminalvårdare deltog under 2011 i FN:s stabiliseringsinsats (MINUSTAH) i Haiti. Två poliser deltog vidare i den Internationella kommissionen mot straffrihet i Guatemala.

2.4.2 Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Sveriges säkerhet påverkas i allt större utsträckning av nya, komplexa hot, vilket har lett till att regeringen använder allt fler gränsöverskridande instrument i sin freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Politik- och idéutveckling, liksom stöd till organisationer och institutioner som verkar inom området freds- och säkerhetsfrämjande, är centrala delar av denna verksamhet. Det gångna året har präglats av medverkan i doktrinutveckling inom det nordiska säkerhetssamarbetet, ett aktivt deltagande i utvecklandet av EU:s och FN:s fredsfrämjande verksamhet, samt en fortsatt ökning av sanktioners betydelse som freds- och säkerhetsfrämjande instrument. Därtill har regeringen bland annat givit stöd till organisationer och institutioner som verkar inom medling och försoning. En särskild prioritering har under året varit finansieringen av aktiviteter som har uppmärksammat Dag Hammarskjöldsjubiléet.

Samarbetet med våra grannländer utgör en betydelsefull del i genomförandet av vår säkerhetspolitik. Under 2011 och de första månaderna 2012 har det nordiska utrikespolitiska samarbetet fördjupats med utgångspunkt i den så kallade Stoltenberggrapporten om ett förstärkt utrikes- och säkerhetspolitiskt samarbete. Vid utrikesministermötet i

Helsingfors i april 2011 antog de nordiska utrikesministrarna en förstärkt nordisk solidaritetsförklaring, som bekräftar den politiska solidaritet och samhörighet som råder i Norden och som utgår från ett brett säkerhetsbegrepp. Ett fördjupat nordiskt tekniskt samarbete inom digital säkerhet har inletts. Som ordförande i det nordiska försvarssamarbetet NORDEFCO under 2011 bidrog Sverige till att ytterligare fördjupa det försvars- och säkerhetspolitiska samarbetet.

Sverige har under året varit pådrivande för en gemensam europeisk utrikes- och säkerhetspolitik och har med olika aktiviteter under året bidragit till stärkandet av EU:s freds- och säkerhetsfrämjande instrument. Sverige har, tillsammans med några andra medlemsländer, under året verkat för att EU ska producera en ny europeisk global säkerhetsstrategi. Sverige har även verkat för att stärka EU:s dialog- och medlingskapacitet genom att ta aktiv del i arbetet med att etablera ett Europeiskt fredsinstitut.

För att bidra till stärkandet av EU:s östra grannars europeiska identitet, har Sverige tillsammans med Polen påbörjat ett konkret samarbete med länder inom EU:s Östliga partnerskap, inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Samarbetet påbörjades med planeringen av en utbildningsinsats som syftar till att utveckla de östliga partnerländernas förmåga att delta i EU:s civila och militära insatser.

EU har under 2011 och 2012, ibland till följd av FN:s åtgärder, allt oftare använt sanktionsinstrumentet i olika länder och sammanhang. Detta har medfört att sanktioner har blivit ett allt viktigare komplement till andra freds- och säkerhetsfrämjande åtgärder. Medan det fortsatt är riktade sanktioner som väljs, är tendensen att dessa sätts in på ett allt mer komplext vis genom att inriktas på finansiella förhållanden. Åtgärderna sätts ofta samman till paket med långtgående verkningar. En annan tendens är att sanktionerna trappas upp snabbare i takt med en dramatisk utveckling, men också trappas raskt ned när utvecklingen vänt i en positiv riktning. Detta mönster blev markant 2011, inte minst som ett svar på den arabiska våren. Den mycket frekventa sanktionsdiskussionen inom EU ställde stora krav på svenska insatser. Det har varit en prioriterad uppgift för regeringen att stödja en aktiv och adekvat respons på utvecklingen, samtidigt som rättssäkerhet och

kvalitet värnas. Till detta kommer att sanktionernas användning aktivt involverar en rad myndigheter i Sverige.

Som ett led i det traditionellt starka engagemanget inom Förenta nationerna, fortsätter Sverige att ge ett mångsidigt stöd till FN:s olika organ och verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande. Sverige har under året fortsatt ge bidrag till FN:s medlingskontor, FN:s fredsbyggande fond (PBF) och till UNDP:s tematiska fond för krisförebyggande och återhämtning (BCPR). Sverige har även verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja fortsatta reformer och omstruktureringar av sekretariatet. Dessutom har Sverige under året bidragit genom att ingå i fredsbyggandekommissionens (PBC) organisatoriska kommitté och i styrgruppen för PBC:s landspecifika konfiguration för Liberia. Under våren 2012 övertog Sverige ordförandeskapet i Liberiakonfigurationen.

Sverige har även varit drivande i OECD:s arbete med riktlinjer för utvecklingssamarbete i konflikt- och postkonfliktländer. Ett samarbete mellan OECD-medlemmar och en grupp konflikt- och postkonfliktländer har resulterat i en överenskommelse om ett nytt sätt att bedriva utvecklingssamarbete i ”sviktande stater”. Den nya överenskommelsen, New Deal for Engagement i Fragile States, har vid högnivåmötet om biståndseffektivitet i Busan endosserats av Sverige jämte ett 40-tal stater och internationella organisationer. New Deal bygger på fem freds- och statsbyggande mål som ska bidra till konflikt- och postkonfliktländernas långsiktiga utveckling. Under våren 2012 har Sverige tillsammans med USA inlett ett pilotsamarbete med Liberia om genomförande av New Deal på landnivå.

Främjandet av och respekten för mänskliga rättigheter utgör en viktig del av Sveriges engagemang inom FN. Sverige har under året verkat för att FN:s råd för mänskliga rättigheter ska bli ett effektivt organ för att skydda de mänskliga rättigheterna, vilket har resulterat i bland annat upprättande av en ny funktion som specialrapportör för mänskliga rättigheter i Iran, tillsättandet av både en undersökningskommission och en specialrapportör om Syrien, beslut om åtgärder mot Libyen samt att frågan om yttrandefrihet och internet har förts upp på FN:s råds agenda för mänskliga rättigheter.

Sverige har under året även lanserat sin kandidatur till MR-rådet för perioden 2013–2015 inför valet som äger rum hösten 2012.

Sverige har dessutom fortsatt att arbeta aktivt för jämställdhetsfrågor och genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009) och 1889 (2009) om kvinnor, fred och säkerhet. Sverige var bland annat instrumentellt till att få in de 1325-skrivningar som kom att inkluderas i mandatet för FN:s insats i Afghanistan (UNAMA) då detta förnyades i mars 2012. Sverige deltog också i den årliga öppna debatten i FN:s säkerhetsråd i oktober 2011 då 1325-frågan diskuterades.

FN:s globala strategi mot terrorism är grunden för det internationella samarbetet mot terrorism. Ett viktigt led i förverkligandet av åtagandena i FN-strategin är utvecklandet av nationella strategier för att möta terrorism och våldsamt extremism. En uppdaterad version av den svenska nationella strategin presenterades i en skrivelse till riksdagen, Ansvar och engagemang – en nationell strategi mot terrorism (skr. 2011/12:73), där förebyggande åtgärder och internationellt samarbete är viktiga element. I båda dessa avseenden agerar Sverige aktivt inom såväl FN som EU och andra fora. Sverige har med särskild uppmärksamhet deltagit i diskussionen om stöd för att höja kapaciteten inom rättssektorn i ett antal aktuella krishärdar, bland annat Pakistan, Sahel, Afrikas horn och Jemen, och för att undanröja framväxten av våldsamt extremism. FN:s översynskonferens i juni 2012 är ett viktigt inslag i uppföljningen av implementeringen av FN:s strategi. Ett viktigt inslag under året har också varit det så kallade utvärderingsbesök som FN:s ”Counter Terrorism Executive Directorate” genomfört i Sverige under sommaren 2012.

Hoten mot vår digitala säkerhet har särskilt uppmärksammas den senaste tiden och arbete pågår inom FN, EU, Nato, OSSE och Europarådet för att stärka organisationernas kapacitet på området. Mot bakgrund av denna växande internationella aktivitet har Sverige initierat policyutveckling på området. Sverige har exempelvis i FN verkat för att lyfta fram mänskliga rättigheter och en multiaktöransats som utgångspunkt för FN:s arbete med digital säkerhet. Vidare har Sverige verkat för att OSSE tar sig an frågan om digital säkerhet utifrån organisationens tvärdimensionella perspektiv, baserat på respekten för mänskliga fri- och

rättigheter. I utrikes- och säkerhetspolitiken har Sverige konsekvent betonat vikten av att digital frihet och säkerhet bör ses tillsammans.

Sverige har under året fortsatt att bidra till att skapa internationell samsyn kring FN:s fredsfrämjande insatser genom Folke Bernadotteakademins ledande roll i International Forum for the Challenges of Peace Operations. Under 2011 har Challenges bidragit till ett antal utvecklings- och utvärderingsprojekt samt till att skapa samsyn i frågor om samverkan och finansiering inom fredsfrämjande. Sverige har därtill aktivt varit bidragande till både forskning och kapacitetsbyggande inom det freds- och säkerhetsfrämjande området via Folke Bernadotteakademien. Det kapacitetsbyggande arbetet har särskilt fokuserat på övnings- och utbildningsinsatser för att stärka civil-militär samverkan.

2.4.3 Nedrustnings- och ickespridningsfrågor

Den övergripande målsättningen för det svenska nedrustnings- och icke-spridningsarbetet är att reducera, eliminera och förhindra spridning av massförstörelsevapen samt att reglera och i vissa fall helt förbjuda konventionella vapen.

I september 2011 trädde Sverige in i det internationella atomenergiorganet IAEA:s styrelse, där icke-spridningsarbetet rörande Iran, Syrien och Nordkorea är av central betydelse. IAEA har med Sverige i styrelsen uttalat oro för möjliga militära dimensioner av Irans nukleära program. Under ledning av EU:s höge representant Catherine Ashton återupptogs dialogen mellan EU3+3 (Storbritannien, Frankrike, Tyskland, USA, Ryssland och Kina) och Iran i april 2012, i syfte att lösa frågan på diplomatisk väg. Sverige har i IAEA även fortsatt verkat för multilaterala ansatser till kärnbränslecykeln och stött arbetet med att inrätta kärnbränslebanken under IAEA:s kontroll.

I september 2011 antog Sverige tillsammans med Mexiko rollen som artikel XIV-samordnare, vilket innebär att under en tvåårsperiod särskilt verka för att främja provstoppsavtalet (CTBT) och dess ikraftträdande. Under året har Sverige deltagit i ett stort antal aktiviteter och dialoger, inklusive på utrikesministernivå, i detta syfte. Sverige har

också bidragit till att frågan prioriteras i EU:s arbete.

I december 2011 överlämnade regeringen till riksdagen en proposition om Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition (CCM). Den 15 mars 2012 godkände riksdagen konventionen och förslaget till ny lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition. Sverige ratificerade konventionen den 23 april 2012.

Sverige deltog i toppmötet om nukleärt säkerhetsskydd i Seoul i mars 2012. I samband med mötet meddelades att Sverige överfört plutonium till USA för omhändertagande inom ramen för det amerikanska icke-spridningsprogrammet Global Threat Reduction Initiative (GTRI), som syftar till att säkra och skydda särskilt känsligt material för att förhindra att det används för tillverkning av kärnladdningar eller i terroristhandlingar.

Arbetet inför översynskonferensen för icke-spridningsfördraget (NPT) 2015 har inletts. EU har bland annat gjort en genomgång av hur unionen hittills har implementerat den handlingsplan som överenskomms vid översynskonferensen 2010. EU har också genomfört ett seminarium till stöd för den konferens om en zon i Mellanöstern fri från kärnvapen och andra massförstörelsevapen som planeras till slutet av 2012.

Ansträngningarna för att nedrustningskonferensen (CD) ska kunna återuppta sitt arbete, i synnerhet förhandlingar om ett avtal om förbud mot produktion av fissilt material för vapenändamål (FMCT), har fortsatt.

Under året har EU och Sverige deltagit aktivt i det multilaterala arbetet för att främja och stärka de internationella konventionerna, bland annat vid översynskonferensen för konventionen om förbud mot biologiska och toxiska vapen (BTWC) och statspartsmötena för konventionen om kemiska vapen (CWC), konventionen om klusterammunition (CCM) respektive Ottawa-konventionen (förbud mot antipersonella minor). Sveriges bistånd på området minhantering utgör också ett stöd till konventionerna, som innehåller folkrättsliga skyldigheter på biståndsområdet.

EU och Sverige har deltagit i arbetet inför översynskonferensen för FN:s handlingsprogram om små och lätta vapen (SALW) 2012, såväl som i översynen av OSSE:s handlingsplan för SALW.

Genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen har fortsatt resulterat i insatser till stöd för nedrustning och icke-spridning. Frågornas vikt lyfts även fram i EU:s avtal med tredje land genom särskilda klausuler om icke-spridning av massförstörelsevapen och bekämpning av illegal handel med små och lätta vapen.

2.4.4 Exportkontroll

Under juli månad 2012 hölls diplomatkonferensen om ett globalt avtal om handeln med konventionella vapen (det s.k. ATT, Arms Trade Treaty). Konferensen hade föregåtts av ett antal förberedande möten, s.k. PrepCom möten, senast i februari 2012. Sverige har deltagit mycket aktivt i allt förberedelsearbete och under diplomatkonferensen. Konferensen lyckades inte bli klar med en avtalstext inom den givna tidsramen i juli 2012 och förhandlingarna kommer således att fortsätta. Sverige kommer fortsatt att delta aktivt i detta arbete.

Grunderna och den allmänna inriktningen för den strategiska exportkontrollen redovisades för riksdagen i mars 2012 i skrivelse 2011/12:114. Exportkontrollen är en kontinuerlig och löpande verksamhet, vars resultat redovisas årsvis i efterskott i regeringens skrivelse till riksdagen. Riksdagen har genom utrikesutskottets betänkande 2010/11:UU3 tillkännagivit för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag till ny krigsmateriellagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater.

Direktivet om överföringar av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (det s.k. ICT-direktivet) har i det närmaste genomförts nationellt. Ändringarna i krigsmateriellagstiftningen träder ikraft i juni 2012.

På krigsmaterielområdet bedrevs arbete bl.a. i EU:s rådsarbetsgrupp COARM och i den s.k. LoI-kretsen. EU:s trettonde årliga rapport om medlemsländernas krigsmaterielexport och kontrollen av denna sammanställdes och publicerades. Under 2011 har gruppens arbete varit fokuserat på utvecklingen i Mellanöstern och Nordafrika.

Arbetet inom EU om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden (PDA) fortskred i rådsarbetsgruppen Working

Party on Dual Use Goods (WPDU). Nya s.k. generella exporttillstånd har antagits och är i kraft. Kommissionen har presenterat en s.k. Grönbok med förslag om att i samarbete med ett stort antal berörda aktörer se över EU:s exportkontrollsystem för PDA.

Sverige har fortsatt varit aktiv i de multilaterala exportkontrollregimerna, dvs. Australia Group (AG), Missile Technology Control Regime (MTCR), Nuclear Suppliers' Group (NSG), Zangger-kommittén (ZC) samt Wassenaararrangemanget (WA). Regimernas arbete har resulterat i internationellt överenskomna uppdateringar av produktlistor som ligger till grund för nationell exportkontroll och i internationella råd och rekommendationer för en effektiv exportkontroll samt ett värdefullt löpande informationsutbyte kring spridningsrisker.

2.4.5 Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

EU utgör det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Regeringen redogör närmare för utvecklingen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) i skrivelsen 2011/12:105 Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2011 som överlämnades till riksdagen i mars 2012. I denna s.k. årsbok ges en övergripande beskrivning av Europeiska unionens utveckling inklusive dess förbindelser med omvärlden.

Under 2011 fördes för första gången resurser över från Kommissionen och Rådssekretariatet för inrättandet av den nya Europeiska utrikestjänsten (EEAS) i enlighet med Lissabonfördraget. Sverige stödjer aktivt denna process. Regeringen har under året betonat vikten av ökad samordning mellan institutionerna och samstämmighet mellan EU:s politikområden, för att bland annat stärka genomslaget av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och effekten av EU:s krishanteringsinsatser.

Under året har EU:s förmåga fortsatt att utvecklas när det gäller att genomföra insatser till stöd för internationell fred och säkerhet. EU

leder ett tiotal civila eller civil-militära insatser samt fyra militära insatser till stöd för internationell fred och säkerhet. Sverige har fortsatt att bidra till den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) genom att ställa personal till förfogande till EU:s samtliga krishanteringsinsatser och delta aktivt i utformningen av instrumenten för krishantering.

FN

FN utgör kärnan i den internationella rättsordningen och det multilaterala samarbetet och är en hörnsten i svensk utrikespolitik. FN åtnjuter en unik politisk legitimitet när det gäller att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför.

Under 2011 var Sverige och EU fortsatt drivande i arbetet med att reformera FN och effektivisera dess styrning och förvaltning. Sverige har särskilt betonat effektiv och flexibel användning av organisationens resurser samt frågor om resultatstyrning, ansvarsutkrävande, transparens, revision och granskning.

Sverige har verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja fortsatta reformer och omstruktureringar av sekretariatet. Sverige har också aktivt stött uppföljningen av den översyn av civil kapacitet inom FN som avslutades i början av året.

Den arabiska våren och särskilt hanteringen av Libyen i FN:s säkerhetsråd ledde till en diskussion i FN om operationaliseringen av begreppet skyldigheten att skydda som Sverige aktivt följde. Bland annat betonades från svensk sida vikten av förebyggande åtgärder. Sverige har också fortsatt bidra till FN:s medlingskontor.

Sverige högtidlighöll under 2011 Dag Hammarskjöld med anledning av femtioårsdagen av hans död i september 1961. Den huvudsakliga målgruppen för engagemanget var ungdomar, i syfte att uppmärksamma Hammarskjölds arv för en ny generation och visa på dess relevans i framtiden. Ett tjugotal evenemang genomfördes vid utlandsmyndigheterna, inklusive ett högnivåseminarium i samband med öppnandet av FN:s generalförsamling i New York. I Sverige genomfördes en tävling för gymnasieelever, där målsättningen var att finna moderna perspektiv på Hammarskjölds gärning.

Sverige har aktivt bidragit till att förstärka EU:s roll i FN. Det är ett strategiskt svenskt intresse att stärka EU som global aktör och göra EU till en effektiv och pålitlig samarbetspartner till FN. Utmaningarna är dock stora såväl internt inom EU som inom FN.

OSSE

Medlemskapet i OSSE är en annan viktig del av svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Genom stödet till OSSE och dess institutioners verksamhet har Sverige bidragit till att främja säkerhet och stabilitet i regionen utifrån ett brett säkerhetsbegrepp.

Inom OSSE har Sverige aktivt värnat att OSSE:s gemensamma principer och åtaganden inte ska undergrävas utan upprätthållas och genomföras. Sverige har även drivit EU:s fyra övergripande prioriteringar: en effektiv rustningskontrollregim, konfliktlösning, transnationella hot, OSSE:s mänskliga dimension. Sverige har under 2011 aktivt drivit rustningskontrollfrågorna med särskilt fokus på att uppdatera Wiendokumentet. Sverige initierade även en översyn av OSSE:s handlingsplan för små och lätta vapen. Ett beslut togs som gör det möjligt för OSSE-staterna att frivilligt informera om hur man nationellt genomför FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, vilket Sverige stöttat. I den s.k. Korfuprocessen om europeisk säkerhet har Sverige fortsatt att argumentera för ett brett säkerhetsbegrepp som utgångspunkt för OSSE:s arbete med säkerhet. Sverige har under året noga följt händelseutvecklingen i Vitryssland efter presidentvalet 2010 och stängningen av OSSE-kontoret i Minsk. Sverige aktiverade i april 2011 tillsammans med 13 andra deltagande stater OSSE:s Moskvamekanism; en expertutredning med fokus på genomförandet av Vitrysslands åtagande inom den mänskliga dimensionen. Rapporten från Moskvamekanismen innehöll ett antal rekommendationer om hur situationen i landet kan förbättras.

Sverige har haft rollen som EU:s lokala samordnare för mediefrihetsfrågor och i den egenskapen drivit igenom ett stort antal viktiga EU-uttalanden i OSSE:s Permanenta råd.

Sverige har ställt personal till förfogande för tjänst i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna samt bidragit med observatörer

till OSSE:s valobservatörsinsatser. Sverige har vidare stött extrabudgetär, konfliktförebyggande projektverksamhet med fokus på främjande av demokrati, mänskliga rättigheter, mediefrihet, bekämpning av hatbrott, mänskliga rättigheter, destruktion av klusterbomber i Georgien samt stöd till utbildning kring nationella minoriteter i Georgien.

I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under perioden andra halvåret 2010 och 2011 (skr. 2011/12:83).

Europarådet

Europarådet bedriver ett värdefullt arbete för att främja de europeiska värderingarna om respekten för de mänskliga rättigheterna, demokrati och respekt för rättsstatens principer. Hösten 2009 fick Europarådet en ny generalsekreterare som inledde 2010 med att lägga fram ett ambitiöst förslag om organisationsutveckling och reformer. Sverige har under året lämnat aktivt stöd till generalsekreterarens reformsträvanden och medverkat till ökat fokus i program och budget på kärnområdena – respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

En omfördelning av resurser med inriktning på kärnverksamheten är en viktig del av reformagendan. Sverige bidrar som medlem till Europarådets ordinarie budget, delbudgetar samt budgetarna för vissa partsavtal. Den 23 november 2010 fattade ministerkommitténs ställföreträdare principbeslut om en övergång till tvåårscykler för program och budget från och med 2012.

Sverige har aktivt verkat för att Lissabonfördraget fortsätter att omsättas i EU:s arbetssätt i Strasbourg. En stark EU-röst i Europarådet stärker såväl EU som Europarådet. EU:s anslutning till den Europeiska konventionen för de mänskliga rättigheterna, som förbereds för närvarande, har stor betydelse.

Sverige har också aktivt drivit frågor i Europarådet som berör mänskliga rättigheter. Under året gav Sverige särskild prioritet till frågor rörande yttrande- och mediefrihet, vilket bland annat resulterat i antagandet av en fyraårig strategi för arbetet för god samhällsstyrning av internet 2012–2015. Sverige har också varit aktiv i förhandlingarna om framtagandet av en ny

fyraårig strategi för Europarådets arbete om barns rättigheter för perioden 2012–2015.

Sverige har under året även varit verksam i Europarådets arbete för minoriteters rättigheter. Inom detta område har Sverige varit drivande i antagandet av en rekommendation mot diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Som ett led i detta fattade Sverige beslut om att delfinansiera ett treårigt projekt i Europarådet som syftar till att aktivt stödja rekommendationens genomförande i ett antal länder för att stärka hbt-personers rättigheter i Europa. I juni 2011 lämnade Sverige också in sin tredje rapport till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter. Europarådets rapport om Sveriges efterlevnad av språkstadgan lämnades därefter in i oktober 2011.

Sverige har också varit ledande i framtagandet av konventionen om förebyggande och bekämpande av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Sverige undertecknade denna konvention i maj 2011.

I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under 2010–2011 (skr. 2011/12:82).

Partnerskapet med Nato

Grunden för Sveriges partnerskap med Nato är medlemskapet i Partnerskap för Fred (Pff) och det Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR). Sverige har under 2011 fortsatt sitt samarbete med Nato, vilket omfattat politisk dialog, deltagande i Nato-ledda insatser och övningar samt förmåge- och kapacitetsutveckling. Utöver insatserna i Afghanistan (ISAF) och Kosovo (KFOR) deltog Sverige i den Nato-ledda insatsen i Libyen. Det svenska bidraget, med fokus på flygspaning (ISR), gav ett betydande mervärde och möttes av stor uppskattning inom alliansen.

Under 2011 tog Nato beslut för att implementera sin nya partnerskapspolicy inom ramen för det nya strategiska koncept som antogs vid Natos toppmöte i Lissabon 2010. Nato strävar efter att utveckla och bredda sina partnerskap, såväl inom kretsen av Pff-länder (Partnerskap för Fred) som i förhållande till globala partners. Inom denna ram erbjuds flexibla möjligheter till fördjupat samarbete och politisk dialog, med relevans för partnerländer som Sverige. Som en följd av det strategiska

konceptet så har Nato också antagit ett nytt politiskt–militärt ramverk som tydliggör icke-allierades insyn och inflytande i Nato-ledda insatser, på basis av erfarenheter och praxis från ISAF.

OECD

OECD:s unika ställning som kunskapsorganisation och forum för politisk dialog, erfarenhetsutbyte, analys inom ett stort antal politikområden samt framtaganden av standarder av olika slag gör organisationen till en viktig resurs för den svenska förvaltningen.

Under den ekonomiska krisen har OECD lämnat viktiga bidrag till utformningen av nödvändiga strukturreformer i många medlemsländer och bidragit till utvecklingen av tillväxtfrämjande åtgärder. Programförklaringen för organisationen som antogs i anslutning till firandet av 50-årsjubileet 2011 gäller som inriktning för den framtida verksamheten. OECD:s riktlinjer för multinationella företag har uppdaterats med ett nytt avsnitt om mänskliga rättigheter och ett avsnitt om företagens ansvar vad gäller friheten på nätet. Arbetet med grön tillväxt har intensifierats. Medlemskapsförhandlingar med Ryssland har fortsatt och likaså ansträngningarna att fördjupa samarbetet med Brasilien, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika. OECD har lämnat viktiga bidrag till arbetet inom G20, inte minst inom sysselsättnings- och handelsområdet. En strategi för organisationens arbete med utvecklingsfrågor har påbörjats, liksom en strategi för att främja yrkesutbildning.

Barentsrådet

Det svenska Barentsordförandeskapet avslutades i oktober 2011. Dess huvudinriktning var att arbeta för att tillvarata Barentsregionens potential för att utveckla en ekonomi där ekonomisk tillväxt, hållbart användande av naturresurser och arbetet mot klimatförändringar hanteras på ett integrerat sätt. Detta innebar bl.a. ett mångfacetterat miljöarbete för att åtgärda miljömässigt förorenade områden i nordvästra Ryssland (s.k. hot spots), vilket lett till att saneringsarbetet med tre sådana miljöförstöringshärdar har

slutförts. Därmed har de första tre hot spots från Barentssamarbetets förteckning kunnat avföras. Det innebar också ett intensivt arbete för att försöka öka Barentsregionens och dess resursers synlighet på den europeiska kartan. Till detta ändamål arrangerade det svenska ordförandeskapet det första mötet någonsin för Barents näringsministrar i Umeå i maj 2010. Dessutom hölls ett råvaruseminarium i Europaparlamentet i Bryssel i mars 2011 med utrikesministern och näringsministern som värdar vilket bl.a. resulterade i ett samarbete kring råvaruforskning i regionen. Detta samarbete leds av Luleå tekniska universitet. Arbetet med energifrågor (energieffektivisering och förnybar energi), hälsofrågor (tuberkulos) och skogsfrågor (aktivering av Barents skogsaktionsgrupp) ägnades också stor uppmärksamhet under det svenska ordförandeskapet.

Arktiska rådet

De arktiska frågeställningarna växer i betydelse. Sverige är för första gången ordförande i Arktiska rådet för perioden 2011–2013. Under ordförandeskapet främjar Sverige ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling i hela den arktiska regionen. Sverige verkar för att Arktis förblir ett säkerhetspolitiskt lågspänningsområde. Aktiviteter och samarbeten i Arktis ska utövas i enlighet med folkrätten, inklusive FN:s havsrättskonvention samt övriga relevanta internationella överenskommelser.

Under Sveriges första år som ordförande har Arktiska rådet antagit en ny kommunikationsstrategi, avslutat förhandlingsarbetet för att inrätta ett permanent sekretariat i Tromsø med en fast budget, lanserat det svenska miljöprojektet Arctic Resilience Report och arrangerat ett flertal möten och seminarier. Sverige har även fått stöd för att inleda förhandlingar om en mer framtidsinriktad strategisk deklaration som Arktiska rådet kan anta vid sitt nästa möte 2013. Arktiska rådet har en tydlig politisk roll i alla de frågor som rör Arktis. Den 12 maj 2011 antog regeringen Sveriges första strategi för den arktiska regionen. Syftet med strategin är att ur ett internationellt perspektiv presentera Sveriges förhållande till Arktis, prioriteringar för politikens innehåll och genomförande.

2.4.6 Forskning kring säkerhetspolitik och nedrustning

Under 2011 har forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning genomförts med statlig finansiering av svenska och utländska forskningsinstitut. Denna verksamhet har bidragit till att belysa frågekomplex av intresse för svensk utrikespolitik och på så vis bidragit till ökad kunskap och debatt kring aktuella frågor. Delar av verksamheten har också bidragit till utformningen av svenska initiativ i internationella fora.

Utrikespolitiska institutets (UI) forskning är en förutsättning och kunskapsbas för institutets informations- och programverksamhet. Vidare utgör forskningen ett stöd till Regeringskansliets verksamhet genom att presentera idéer och förslag som kan bidra till utformningen av svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Under året har UI bl.a. utfört en översyn av den europeiska säkerhetsstrategin samt analyserat kopplingen mellan ökad frihandel och säkerhets- och fredsfrämjande processer. Forskningen har fortsatt varit en viktig komponent i etablerandet av ett globalt expertnätverk och för att UI ska kunna fungera som en internationell partner i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.

Bidrag till de amerikanska forskningsinstituten European Institute, Center for Transatlantic Relations och German Marshall Fund har bland annat resulterat i seminarieverksamhet mellan amerikanska och europeiska företrädare, studier av säkerhetspolitiskt samarbete mellan USA och de nordiska och baltiska länderna samt Sveriges medverkan i den säkerhetspolitiska opinionsundersökningen ”Transatlantic Trends”.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) bedriver forskning inom bl.a. områdena nedrustning, icke-spridning, militära utgifter och regional säkerhetspolitik. SIPRI har spridit information om dessa frågor och skapat opinion både nationellt och internationellt. Förutom rapporter och seminarier har man använt sig av sina databaser, som är tillgängliga på institutets hemsida, och den internationellt välkända årsboken. SIPRI:s forskningsresultat om olika delfrågor inom nedrustning och icke-spridning har även utgjort bidrag till UD:s arbete på området.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har dels genomfört utvecklingsarbete inom ramen för det långsiktiga expertstödet till UD, dels lämnat direktstöd till UD. Verksamhet har bedrivits avseende kärnvapen, biologiska och kemiska vapen och rymd- och missilfrågor. Exempel på genomfört arbete är fortsatt utveckling av teknisk analys och dataöverföring inom ramen för det internationella samarbetet för att bygga upp provstoppsavtalets (CTBT) övervakningskapacitet. FOI har också fortsatt att bevaka och analysera den kärntekniska utvecklingen i länder som Iran och Nordkorea. Annat stöd har getts i form av sakunderlag och deltagande med expertis i olika internationella förhandlingar, bland annat vad gäller konventionerna mot biologiska respektive kemiska vapen och olika exportkontrollregimer.

Folke Bernadotteakademien förvaltar anslagsposten Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, den så kallade Fredsmiljonen. Svenska ideella föreningar och stiftelser kan ansöka om medel ur anslagsposten för verksamhet som syftar till att främja information och studier om fredsfrämjande, nedrustning och säkerhetspolitiska frågor.

2.4.7 Nordiskt samarbete

Verksamheten inom det nordiska samarbetet har under 2011 fortsatt att utvecklas och fördjupas. Nordiska ministerrådet är det officiella samarbetsorganet för de fem nordiska länderna och de tre självstyrande områdena Åland, Grönland och Färöarna. Det omfattar 10 fackministerråd och har en verksamhet som spänner över i stort sett hela Regeringskansliet. Ordförandeskapet roterar mellan de fem nordiska länderna. Under 2011 var Finland ordförande och hade valt grön tillväxt som prioriterat tema.

Under Utrikesdepartementet och den nordiska samarbetsministern vilar ansvaret för att samordna de högt prioriterade gränshindersfrågorna. Arbetet med att undanröja gränshinder har under året fortsatt med goda resultat. Vid Nordiska rådets session i Köpenhamn i november 2011 kunde samarbetsministrarna redovisa att 13 gränshinder lösts sedan sessionen året dessförinnan. Många av dessa hinder gällde arbetsmarknadsrelaterade frågor som genom att

de lösts bidrar till att underlätta möjligheterna att arbetspendla mellan de nordiska länderna.

Arbetet med att lösa gränshinder bedrivs i nära samarbete med de gränsregionala informationstjänsterna. I slutet av mars 2012 invigdes ett nytt gränstjänstkontor i Haparanda/Torneå. Därmed har nu Sverige gränsregionala informationstjänster med samtliga tre nordiska grannländer.

Under samarbetsministern vilar också ansvaret för Nordiska ministerrådets samarbete med länder och organisationer i Nordens närområde. Under sommaren 2011 presenterades en utvärdering av samarbetet med de baltiska länderna och nordvästra Ryssland. Ett av syftena var att identifiera potentiella nya samarbetsområden samt att granska den fortsatta giltigheten av riktlinjerna för samarbetet.

Nordens grannländer i väst och i Nordatlanten har även uppmärksammats och under året har det tilldelats medel för att finansiera projekt som ska främja detta samarbete.

Den goda dialogen och samverkan med Nordiska rådet och Riksdagens Nordiska delegation har varit betydelsefull. Under 2011 beslutade Nordiska rådet att som ett komplement till den årliga höstsessionen även återinföra en tematisk vårsession. Den ägde rum under våren 2012 i Reykjavik och hade arktiskt samarbete som tema.

Det bilaterala nordiska samarbetet har varit omfattande under det gångna året. Särskilt betydande har samarbetet med Island varit, då Sverige aktivt verkat för att stödja Islands EU-medlemskapsprocess.

I arbetet med att stärka intresset för och kunskapen om det nordiska samarbetet är Föreningen Norden en betydelsefull aktör. I april 2012 presenterade föreningen en opinionsundersökning i syfte att få information om svenskarnas kunskap och inställning till samarbete mellan våra grannländer utifrån frågor som handel, arbetsmarknad, studier, turism/kultur, miljö och demokrati/fred. Undersökningen visade att svenskarna har en mycket positiv inställning till Norden och nordiskt samarbete. Av de tillfrågade kunde hela 80 % tänka sig att arbeta i ett annat nordiskt land.

Sverige har under året varit ordförande i Helsingforskonventionen (HELCOM) för ett aktivt genomförande av Östersjöns aktionsplan.

Vidare har Sverige avslutat sitt tvååriga ordförandeskap i Barentsrådet och lämnat över ansvaret till Norge. Under våren 2011 tog Sverige över rollen som ordförandeland i Arktiska rådet 2011–2013 från Danmark.

2.4.8 Konsulär verksamhet

Under våren 2011 har ett stort antal svenska medborgare och personer som likställs med svenska medborgare erhållit hjälp av Utrikesdepartementet när de råkat i nöd utomlands eller befunnit sig i de krisdrabbade områdena i Nordafrika och Japan. Många har dessutom fått hjälp direkt av utlandsmyndigheter utan inblandning av departementet. Antalet konsulära ärenden fortsätter att vara omfattande.

Information till allmänheten om UD:s resråd har fortsatt varit en omfattande uppgift.

Arbetet med att ytterligare effektivisera den konsulära beredskapen har pågått under föregående år. Tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har regionutbildningar genomförts i Buenos Aires för regionen Amerika i november 2011, i Wien för regionen EU i mars 2012 och i Tbilisi för regionen EC i maj 2012. Utrikesdepartementet har därutöver genomfört övningar i Istanbul, Abuja, Washington, Nairobi, Moskva, London och Athén.

2.4.9 Sverigefrämjande i utlandet

De statliga insatserna för information om Sverige i utlandet bidrar till ökad internationell samverkan inom en rad områden. De spänner över utrikes-, bistånds- och utbildningspolitik. Verksamheten, bland annat genom Svenska institutet och svenska utlandsmyndigheter, berör områden som kultur, samhälle, utbildning och forskning, näringsliv och innovation samt demokrati och global utveckling. Syftet är att bidra till ökad kunskap, intresse och förtroende för Sverige i utlandet och att bidra till tillväxt och sysselsättning samt hållbar global utveckling.

Svenska institutets verksamhet syftar till att skapa kännedom, intresse och nyfikenhet för Sverige i andra länder. Det sker genom utställningar, presentationer, projekt, mediearbete och informationsverksamhet i digital och

tryckt form samt medie- och studiebesök till Sverige. Verksamheten sker i stora delar i samverkan med svenska utlandsmyndigheter och med andra främjandeorganisationer i Sverige.

Svenska institutet och Utrikesdepartementet har satsat allt mer på information om Sverige genom sociala medier. På institutets Facebooksida har antalet "anhängare" nästan fördubblats under året till 3 800. Sweden.se:s bloggportal, med kommentarsfunktioner och delningsfunktioner, har i genomsnitt haft 867 besök om dagen. Ett tidigare fokus på tematiskt innehåll minskade besökarsiffrorna, varför fokus nu lagts på praktiska råd, till exempel om hur man söker jobb, vilket har ökat trafiken. Webbplatsen Workinginsweden.se utgör basen för marknadsföringen av Sverige som arbetsdestination. Den ger argument till varför arbetssökande ska välja Sverige tillsammans med praktisk information om arbetstillstånd med mera.

Som ett led i att stärka dialogen med den arabisktalande delen av världen har Svenska institutet på uppdrag av Utrikesdepartementet skapat och lanserat en arabisk version av Sweden.se, där både teknik, innehåll och design är anpassat efter regionala förutsättningar.

Arbetet med att marknadsföra Sverige som studiedestination i länder utanför EU/EES har fortsatt under 2011 genom riktade insatser i utlandet och i samarbete med svenska lärosäten och utlandsmyndigheter. Diplomeringsceremonin Global Swede, som syftar till att uppmärksamma särskilt framstående studenter från länder utanför EU/EES inom innovation och entreprenörskap, genomfördes för första gången 2011 med lyckat resultat och genomfördes därför även 2012.

Under 2011 ägnades ett särskilt fokus på representationens roll i utrikesförvaltningen inom ramen för Sverigeinformationen. Bland insatserna kan nämnas en utbildning i Stockholm för hushållsanställda ambassadkockar, framtagandet av en receptdatabas i tryckt och digitalt format (via Svenska institutet) samt stöd till en kockutbildning vid Örebro universitet med inriktning på ambassadrepresentationen.

Planeringen och framtagande av verktyg för utlandsmyndigheternas främjande av de kreativa näringarna under 2012 fördjupades under hösten 2011, där handelsministerns s.k. främjandekalender manifesterades genom ett fokus på

musik under februari 2012, på mat/gastronomi under mars och på film i maj. Svenska institutet har tagit en aktiv del i genomförandet av Sveriges deltagande i Världsutställningen i Yeosu i Sydkorea 2012. Utställningen, med det övergripande temat ”The Living Ocean and Coast”, ägde rum den 12 maj – 12 augusti. Projektet leddes av Sveriges exportråd på uppdrag av regeringen. Svenska institutet har särskilt haft i uppdrag att planera för den nationella dagen. Det bärande och övergripande temat för information om Sverige i utlandet under 2011 och våren 2012 kretsade kring ”innovation” och ”hållbarhet”, och med utgångspunkt i den s.k. kommunikativa plattformen för Sverige bilden som lanserades 2007.

Svenska institutet hanterar även ett gäststipendieprogram, ett bilateralt stipendiesamarbete och ett nätverk för stipendiater, SI Network for Future Global Leaders (NFGL). Ett brett stöd till lärosäten, studenter och lärare i svenska ges också. SI ger bidrag till lektorer och institutioner, folkhögskolestipendier, stöd till gästföreläsare, korttidsvistelser, sommarkurser för lärare och studenter; lärarkonferenser i Sverige och i utlandet; stöd för litteratur, läromedel och utrustning, liksom till informations-/webbinsatser, Sverigeveckor samt Strindbergsprojekt.

Svenska institutet och de svenska utlandsmyndigheterna har 2011 och första halvåret 2012 genomfört ett stort antal aktiviteter runt om i världen. Bland annat har särskilda satsningar gjorts inom innovationsområdet. Grundat på budskapsplattformen Spirit of Innovation har Svenska institutet under året producerat utställningen Innovative Sweden. Den visades bland annat på Stanford i USA.

Regeringen bedömer att verksamheten sammantaget har haft en god effekt för att sprida information och kunskaper om Sverige bland annat genom en fortsatt ökning av antalet utländska anhängare i olika sociala medier. I detta sammanhang kan nämnas ”Curators of Sweden” på Twitter som blivit en stor framgång och som prisbelönats under våren 2012. Vidare har de så kallade kreativa näringarna, i synnerhet gastronomi, litteratur och musik, fått ökad medial uppmärksamhet och intresse i utlandet.

Sverige-främjandet i utlandet berör även utgiftsområde 16 Utbildning och universitets-

forskning och Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande under utgiftsområde 24 Näringsliv.

2.4.10 Samarbete inom Östersjöregionen

Målet för Östersjösamarbetet är att främja integration och samverkan kring Östersjön. Under 2011 har Svenska institutet (SI) inom ramen för samarbetet inom Östersjöregionen förmedlat 202 projektbidrag (188 år 2010) samt 279 (389) utländska stipendier och 26 (23) svenska. Kostnaderna för verksamheten, som också inkluderar bl.a. 37 evenemang, uppgick till drygt 69,8 miljoner kronor. Bland deltagarna i SI:s insatser görs regelbundet enkäter, som visar på goda resultat. Verksamheten har präglats av förberedelser inför integrationen av Sidas Östersjöenhet i SI, vilket har inneburit att viss planerad verksamhet inte kunnat genomföras.

Inom Visbyprogrammet avsåg närmare 40 procent av kostnaderna stöd till projekt vid universitet och högskolor. Naturvetenskap var det vanligaste ämnesområdet. Ryssland är den största samarbetspartnern följt av Ukraina och Vitryssland. Enligt en uppföljning som SI genomfört under året avseende projekt som avslutades för tre år sedan har insatserna via Visbyprogrammet bl.a. lett till att ny kompetens och tematisk kunskap tillförts berörda lärosäten. En utmaning för framtiden är att öka söktrycket från forskare och doktorander i det bredare nätverk som skapats. Målgruppen som är en viktig del i många forskningsprojekt, bör tydligare knytas till aktiviteter under de teman som gäller för SI:s nya Östersjösamarbete, dvs. miljö, samhälle och näringsliv.

Totalt har 165 personer deltagit i Svenska institutets ledarskapsprogram sedan starten 2007. Programmet riktas till personer från Baltikum, Polen, Ryssland, Ukraina och Vitryssland med viss erfarenhet och verksamma inom näringslivet samt opinionsbildare inom de privata och offentliga sektorerna. Under 2011 har två program genomförts med 20 deltagare vardera. Nio värdföretag i Sverige deltog. Programmet syftar till att stärka deltagarnas engagemang och förmåga att leda företag och organisationer till ett mer hållbart samhälle samt att främja regional handel. Genom programmet har ett nätverk inom hållbarhet och näringsliv skapats.

2010 var det första året som SI disponerade medel för demokratiinsatser i Ryssland. Insatser har under 2011 gjorts inom områdena media och jämställdhet för ca 2,8 miljoner kronor. Bland insatserna kan nämnas ett seminarium om våld i nära relationer samt stöd till Civil Rights Defenders utbildning för människorättsförsvarare.

Sidas Östersjöenhet har utvecklat Sveriges relationer i Östersjöregionen genom att bidra med rådgivning och finansiering till samarbeten i form av kontaktskapande aktiviteter med statliga myndigheter, regionförbund, landsting, kommuner och enskilda organisationer. Antalet beviljade insatser 2011 var 96 st. till ett belopp av 21 miljoner kronor jämfört med 113 st. till ett belopp av 24 miljoner kronor 2010. Ungefär en fjärdedel av ansökningarna under året har kommit från nya aktörer. Verksamheten har varit betydelsefull för genomförandet av EU:s Östersjöstrategi.

Östersjöverksamheten har under 2011 påverkats av Östersjöenhetens övergång från Sida till Svenska institutet. Övergången skedde från och med 1 januari 2012. Miljö är fortsatt den sektor som fått högst andel beviljat stöd, men har minskat jämfört med föregående år. En minskning skedde även när det gäller stödet till social- och hälsosektorn. Förklaringen till minskningarna är tillfälligt lägre handläggningskapacitet på grund av övergången från Sida till Svenska institutet. Stödet till energi och regional utveckling ökade något, medan stödet till civil säkerhet blev ungefär lika stort som förra året. Polen var det största samarbetslandet 2011, medan Ryssland, som tidigare var störst, har gått tillbaka. En viktig målsättning för Sida har varit att ge stöd till livskraftiga samarbeten som kan bestå efter projektidens slut. Att de Sida-finansierade projekten bidrar till att skapa större EU-projekt är ett steg på vägen mot bestående samarbeten. Sida har under året gett stöd till ett flertal projekt för att utarbeta förstudier inför EU-ansökningar. Flera av de projekt som tidigare stötts av Sida har också beviljats EU-medel under året.

Regeringens bedömning är att verksamheten och insatserna har främjat integration och samverkan kring Östersjön, vilket kommer ha stor betydelse för SI:s nya Östersjösamarbete. I och med att överföringen av verksamheten nu är genomförd kommer alla tjänster att ha bemannats under 2012.

Sidas samarbete inom miljöområdet med Ryssland, som år 2011 uppgick till 35 miljoner kronor, syftar till att bidra till minskade utsläpp i Östersjön. Sidas stöd bidrar till utbyggnaden av reningsverk som gör det möjligt att minska utsläppen av fosfor och kväve i Östersjön från tätorter i nordvästra Ryssland. Sida stödjer även investeringar inom avfallshantering och fjärrvärme. Under 2011 lämnades stöd till byggande av reningsverket i Kaliningrad, en energieffektiviserings/klimatfond vid Nordiska investeringsbanken samt en konsultfond för miljöprojekt vid Europeiska utvecklingsbanken (EBRD). Sidas insatser sker i huvudsak genom stöd inom ramen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP). NDEP har sedan 2001 beviljat finansiering till 28 projekt, varav 25 avser Ryssland, med en total budget på drygt 30 miljarder kronor. Fem projekt har genomförts och de övriga är i olika grad av genomförande. Förväntat resultat av hittills beslutade projekt är bland annat minskade utsläpp av fosfor med mer än 2 000 ton per år och av kväve med drygt 7 000 ton per år.

Regeringens bedömning är att Sveriges stöd vad gäller miljöinvesteringar i Ryssland leder till mätbara förbättringar inom miljöområdet, främst i Östersjöregionen, inte minst genom de gränsöverskridande miljöeffekter som uppnås. Genomförandetiden för dessa insatser är omfattande, vilket betyder att mätbara resultat främst kan konstateras först i efterhand.

Sidas stöd för mänskliga rättigheter i Ryssland uppgick 2011 till 34 miljoner kronor. Verksamheten styrs av regeringens beslutade strategi från 2010 vars mål är att bidra till en demokratisk utveckling i det ryska samhället och till ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Enligt strategin ska frågor som rör medier, jämställdhet och partinära samarbete, inklusive politiska rörelser och nätverk, prioriteras med följande tre verksamhetsområden: Stärkt yttrandefrihet, Ökad respekt för och efterlevnad av kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter samt Medborgarnas ökade insyn, inflytande och deltagande i demokratiska processer. För att stärka yttrandefriheten har bland annat stöd lämnats till undersökande journalistik och genom stöd till kanaler för nya medier. För att nå ökad respekt för och efterlevnad av kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter har stöd getts bland annat för att förändra könsroller samt till insatser mot könsrelaterat våld.

Organiserandet av s.k. pappaskolor, som genomförs lokalt i St Petersburg, har resulterat i att 24 ledare och 418 fäder utbildats. Trots att situationen i norra Kaukasus har försämrats och kontrollen av Sidas samarbetsparter har ökat, har Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens ryska samarbetspart sänt 18 klagomål till Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg. Ryssland har fällts över 160 gånger i domstolen för överträdelser i norra Kaukasus. Tack vare svenskt stöd kan Moscow School of Political Studies fortsätta erbjuda unga regionala ledare inom politik, offentlig administration och näringsliv fördjupad kunskap om rättsstatens principer och demokratiska värderingar. 3 500 personer deltar i organisationens alumni-verksamhet. År 2011 deltog sammanlagt över 1 700 personer i olika regionala seminarier.

Regeringens sammantagna bedömning är att stödet för demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland genomförts på ett tillfredsställande vis. Stödet är begränsat till sin omfattning men är betydelsefullt. Bedömnigen är att insatserna får genomslag i enlighet med de områden som prioriteras i strategin.

2.5 Politikens inriktning

2.5.1 Internationell krishantering

Målsättningar

Sveriges deltagande i civil och militär internationell krishantering finansieras inom flera utgiftsområden – utgiftsområde 5 Internationell samverkan, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. I det följande beskrivs den övergripande inriktningen av politiken avseende internationell krishantering under dessa tre utgiftsområden.

Deltagande i internationell krishantering och utveckling av instrumenten för den freds- och säkerhetsfrämjande verksamheten utgör prioriterade uppgifter för en aktiv svensk utrikespolitik. Regeringens samlade politik på detta område framgår av skrivelsen Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (skr.

2007/08:51, bet. 2007/08:UFöU4) som överlämnades till riksdagen under våren 2008.

I strategin framhålls bland annat hur utrikes- och säkerhetspolitik, utvecklingspolitik och försvarspolitik ömsesidigt kan stödja varandra inom ramen för mer sammanhållna svenska freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Även politikområdet rättsväsendet ska beaktas.

Målet är att genom svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser bidra till att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter samt att bidra till fredsbyggande. I grunden ligger försvaret av universella normer och värden, såsom demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet, mänsklig värdighet och utveckling. Genom ett aktivt deltagande främjar Sverige ett gemensamt ansvarstagande, med sin grund i folkrätten, för fred och säkerhet. Utan fred och säkerhet kan en hållbar utveckling inte uppnås. Genom insatser för att hantera kriser och konflikter bidrar det internationella samfundet till att undanröja hinder för att bekämpa fattigdom och förtryck och till att en grund kan läggas för andra viktiga mål såsom demokrati och respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

För svenskt vidkommande intar EU en särställning i utrikes- och säkerhetspolitiken. FN är ett centralt forum för Sveriges arbete inom internationell fred och säkerhet.

Inriktning och genomförande

Deltagande i civil och militär internationell krishantering ger Sverige möjlighet att spela en framträdande roll i de organisationer i vars insatser Sverige deltar. Det ger också möjlighet att påverka inriktningen av dessa insatser. Sverige ska fortsätta att bidra till fred och säkerhet såväl genom deltagande i internationella insatser som genom aktiva bidrag till den konceptuella utvecklingen av instrumenten för krishantering som sker inom en rad internationella organisationer. Sverige deltar idag i insatser under ledning av EU, FN, Nato/PfF och OSSE.

EU:s roll i internationell krishantering fortsätter att öka. En stark politisk drivkraft har varit att genom krishanteringsengagemanget underbygga EU:s strävan att utveckla sin globala aktörsroll. Samtidigt verkar Sverige för att EU fortsätter att utveckla sin politiska roll och att EU:s samstämmighet i agerandet utåt stärks,

t.ex. genom breda strategier för insatsområdena. Regeringen kommer därför fortsätta arbetet för mer flexibelt och samlat utnyttjande av EU-instrumenten, bland annat inom ramen för den översyn som görs av EU:s krishanterings-procedurer efter Lissabonfördraget.

Nya insatser fortsätter att sättas upp inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP). En av detta instruments viktigaste uppgifter är att kunna ge stöd till FN:s politiska och fredsfrämjande arbete. Sverige verkar för att utveckla samarbetet mellan EU och FN, såväl militärt som civilt.

Att de flesta av de nya insatserna är civila utgör ett kvitto på att EU kan använda sig av sina komparativa fördelar som organisation. Det är dock viktigt att löpande säkerställa att också de militära förmågorna har fortsatt full användbarhet i EU:s insatsverksamhet.

I och med att nya insatser inleds är det för Sverige viktigt att även mandat och storlek för de pågående insatserna löpande anpassas till utvecklingen och till EU:s samlade prioriteringar, inte minst för att säkerställa en balans mellan efterfrågan och möjligheten att bemanna insatserna. Regeringen verkar för att, redan i den inledande planeringen, stärka tänkandet om hur situationen efter insatsen ska hanteras. Att löpande ta till vara lärdomar är avgörande.

Det är regeringens avsikt att bidra till att FN med sina freds- och säkerhetsfrämjande instrument kan verka effektivt och kraftfullt. Sverige ska fortsatt bidra aktivt till FN:s freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Möjligheterna till detta väntas öka i takt med att det svenska militära bidraget till ISAF reduceras. Inom FN kommer Sverige fortsätta att tillsammans med EU-kretsen bidra till genomförandet av den så kallade New Horizon-rapporten om FN:s fredsfrämjande insatser, bland annat i förhandlingarna i generalförsamlingens särskilda kommitté för fredsbevarande insatser. International Forum for the Challenges of Peace Operations är ett partnerskap av svenska och utländska aktörer för att skapa samsyn kring utvecklingen av FN:s fredsfrämjande insatser. Sverige bidrar finansiellt och innehållsmässigt till arbetet och Folke Bernadotteakademien är sammanhållande för forumet.

Regeringen ska också fortsätta att stödja processen för att utveckla civila kapaciteter för FN:s fredsfrämjande och fredsbyggande insatser. Regeringen avser vidare fortsätta att

vara pådrivande för att stärka FN:s dialog- och medlingskapacitet bland annat genom att stödja FN:s enhet för medlingsstöd.

Sverige har ett väl utvecklat partnerskap med Nato inom krishantering och Nato har kommit att bli ledande i att samordna mer krävande militära insatser under FN-mandat. Ett stort antal partnerländer lämnar viktiga bidrag till internationella insatser som leds av Nato under mandat av FN. Genom Natos nya strategiska koncept ges möjligheter för partnerländer som Sverige att få insyn och inflytande i de Natoleda krishanteringsinsatser som vi deltar i. Inför en period när Natos militära engagemang i Afghanistan gradvis kommer att fasas ut ligger det i Sveriges intresse att upprätthålla förmågan att samverka med Nato i kommande internationella insatser.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) har en central roll i konfliktförebyggande, krishantering och demokratiutveckling, inte minst utifrån dess konfliktförebyggande instrument, dess institutioner samt omfattande fältverksamhet med närvaro i Östeuropa, på Västra Balkan, i södra Kaukasien och i Centralasien. Regeringen kommer att fortsätta att tillhandahålla personal till dessa fältmissioner.

Som regeringen konstaterat i strategin för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (skr. 2007/08:51 s. 5) är utgångspunkten att Sverige ska ta ett större och mer samordnat ansvar i freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Bidragen till sådana insatser ska öka genom att resurserna utnyttjas mer effektivt. Regeringskansliet följer löpande efterfrågan på bidrag och konstaterar att den, såväl militärt som civilt, vida överskrider tillgången. Inte minst inom FN-systemet sker en förändring med mindre tonvikt på kvantitet i de fredsfrämjande insatserna, men med en ökad efterfrågan på kvalificerade och flexibla militära enheter.

Säkerhetsrådets resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet samt efterföljande resolutioner ska vara viktiga ingångsvärden för svenskt agerande i det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet, inklusive inom ramen för vårt deltagande i insatser.

Den civila krishanteringen har fått en allt mer framträdande roll och de svenska civila bidragen har blivit omfattande. Regeringen styr verksamheten genom bl.a. myndighetsinstruktioner,

strategier och regleringsbrev. Som en del i regeringens åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser i RiR 2011:14 Svenska bidrag till internationella insatser är en skrivelse om den internationella civila krishantering under utarbetande i syfte att inför riksdagen redovisa de politiska målsättningarna för och omfattningen av deltagandet i sådana insatser.

Alla berörda myndigheter ska samverka för att på bästa sätt uppnå regeringens mål. Folke Bernadotteakademien har regeringens uppdrag att bidra till samverkan som berör alla myndigheter som deltar i internationell krishantering.

Trenden mot mer riktade och mer komplexa insatser ställer krav på en allt större bredd av civila kompetenser. Det leder i sin tur till efterfrågan på deltagande från myndigheter i Sverige. Regeringen fäster därför vikt vid möjligheten att myndigheterna ska kunna delta och att finansieringen sker från de för ändamålet avsedda anslagen i regeringens budget. Det är också viktigt att de erfarenheter som bidragen ger tas tillvara i respektive myndighets kärnverksamhet i Sverige, och på så sätt bidrar till operativ nytta och kunskapsuppbyggnad för de utsändande myndigheterna.

Samtidigt ökar kraven på såväl kvalitet och kvantitet som på snabbhet i rekrytering och förberedelse av personalen.

De svenska bidragen

Svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet sker i form av militära förbandsbidrag, militärobservatörer, stabsofficerare, poliser, personal från domstolarna och kriminalvården samt annan civil personal, till exempel experter och politiska rådgivare samt personal som arbetar med insatsstöd. Insatserna berör ett stort antal myndigheter, bland annat Försvarmakten, Polisen, Folke Bernadotteakademien, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket.

Sverige kommer att fortsätta att bidra till EU:s snabbinsatsförmåga. En grundläggande förutsättning för EU:s globala aktörsroll är att unionen har tillgång till rätt utrustade och väl

samövade civila och militära förmågor som kan sättas in i internationell krishantering med kort varsel.

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2012 sin avsikt att Sverige ska bidra inom ramen för den stridsgrupp som står i beredskap under andra halvåret 2013 med Storbritannien som ramnation. Enligt nuvarande planering kommer det svenska bidraget att bestå av en luftvärnsunderrättelsetropp, en artillerilokaliseringsradar, en enhet för indikering av kemiska, biologiska och nukleära hot, vissa stödfunktioner och stabsofficerare. Under 2013 fortsätter även förberedelserna för att under första halvåret 2015 kunna ställa en ny nordisk stridsgrupp under svensk ledning till EU:s förfogande.

Genom sitt åtagande kan Sverige även bidra till att stärka EU:s möjligheter att bistå FN, t.ex. bereda marken för en större fredsfrämjande FN-insats, förstärka en pågående FN-insats liksom att EU kan genomföra säkerhetsfrämjande insatser på egen hand.

Civila experter behöver likaledes snabbt kunna vara på plats för att förbereda stöd till mer långsiktiga civila insatser eller ge stöd åt redan befintliga insatser inom ramen för den Gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP).

Det ligger i krishanteringens natur att utvecklingen i omvärlden inte låter sig förutses i detalj. Planeringen för framtida krishanteringsinsatser måste ta hänsyn till detta. Regeringens strävan är därför att bibehålla en tillräcklig handlingsfrihet för att kunna svara upp mot nya eller förändrade behov av insatser. Samtidigt är det angeläget att ha en preliminär inriktning som möjliggör ett långsiktigt engagemang och bestående resultat.

I ljuset av detta avser regeringen under 2013 fortsatt bidra med personal till krishanteringsinsatser med särskilt fokus på Afghanistan, Västra Balkan, och Afrika söder om Sahara. Insatser fortsätter dessutom i främst Södra Kaukasien och Mellanöstern. Bidrag kommer att ske till såväl civila som militära insatser. Stöd till rättssektorn och säkerhetssektorreform kommer även fortsättningsvis vara prioriterat. Därutöver gör regeringen följande preliminära bedömning och inriktning av insatserna. Inriktningen kan komma att ändras.

Afghanistan

Det största engagemanget kommer fortsatt utgöras av det militära bidraget i Afghanistan. Ett fortsatt deltagande förutses i den FN-mandaterade Nato-ledda internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) i Afghanistan. Det internationella och svenska engagemanget i Afghanistan är brett och syftar till att möjliggöra stabilisering och utveckling av landet i demokratiska former. Insatsen, som successivt får en tydligare inriktning på stödjande och utbildande uppgifter, har stor betydelse för stabiliteten i landet. En fortsatt uppbyggnad av förmågan hos de afghanska säkerhetsstrukturerna är avgörande för det gradvisa överlämnandet av ansvaret för säkerheten i landet från ISAF till de afghanska myndigheterna, den s.k. transitionsprocessen. Efter 2014 kommer Natos bidrag att utgöras av en i huvudsak utbildande insats.

Det svenska bidraget till den internationella säkerhetsstyrkan kommer under det närmaste året ha som huvudsaklig uppgift att utbilda och stödja de afghanska säkerhetsstyrkorna, för att möjliggöra en successiv överlämning av säkerhetsansvaret i enlighet med den afghanska regeringens målsättningar. Enligt överenskommelser mellan den afghanska regeringen och det internationella samfundet ska de regionala enheterna för säkerhet och återuppbyggnad fasas ut i takt med att säkerhetsansvaret överlämnas. I vissa fall ersätts dessa av transitionsstödsenheter, s.k. Transition Support Units (TSU), eller som i det svenska fallet, Transition Support Teams (TST), med uppgift att ge fortsatt stöd till afghanerna under transitionsperioden.

Utvecklingen av Sveriges engagemang i Afghanistan mot ett ökat fokus på civila insatser och långsiktigt utvecklingsamarbete fortsätter. I mars 2012 skedde en övergång till civil ledning för de samlade svenska insatserna i norra Afghanistan och en övergång till ett TST under ledning av en senior civil representant (SCR).

Fram till 2014 kommer det svenska militära engagemanget vara inriktat på mentorskap, rådgivning och utbildning av de afghanska säkerhetsstyrkorna, samtidigt som stödet till de operativa säkerhetsinsatser gradvis fasas ut. Detta kommer att innebära en successiv anpassning av det svenska militära bidraget för att stödja de afghanska säkerhetsstyrkorna i takt med att deras förmåga utvecklas. Förmågan att

lämna utbildningsstöd kommer att stärkas. Inriktningen av det svenska engagemanget är att Sverige sommaren 2014, om så efterfrågas, bidrar i form av en ren utbildningsinsats om högst 200 personer, inklusive instruktörer och de stöd- och skyddsfunktioner som utbildningsinsatsen behöver. Regeringen kommer under hösten att återkomma till riksdagen med en proposition om förlängt deltagande i ISAF. Regeringen har under anslaget 1:2 Fredsfrämjande förbandsinsatser under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap beräknat medel avseende ett förlängt deltagande i ISAF.

Sveriges utvecklingsamarbete med Afghanistan styrs av den reviderade och förlängda Samarbetsstrategi för Afghanistan 2012 – 2014 som regeringen fattade beslut om i november 2011 (UF2011/69433/UD/ASO). Strategin, som gäller till och med 2014, baseras på en blocköverskridande överenskommelse i riksdagen. I den reviderade samarbetsstrategin och partiöverenskommelsen anges bl.a. att Sverige ska undersöka möjligheterna att stärka stödet till hela rättskedjan i norra Afghanistan, inklusive ett utökat polisstöd till EU:s polisinsats EUPOL i Afghanistan. Det finns ett stort behov av att utbilda och ge råd till den afghanska civila polisen i hela Afghanistan. Sverige har ett särskilt ansvar för detta i de fyra norra provinserna Balkh, Samangan, Sar-e Pul och Jowsjan. Strävan är att fortsatt stödja FN:s civila mission i Afghanistan (UNAMA).

Västra Balkan

Västra Balkan fortsätter att vara prioriterat för svensk krishantering. Den positiva utvecklingen och relativa stabiliteten gör att det svenska stödet till regionen allt mer koncentreras på att underlätta ländernas EU-processer. Det gör också att tyngdpunkten i det svenska engagemanget blir alltmer civilt. Detta avspeglas i synnerhet i Kosovo.

I prop. 2011/12:33 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella Kosovostyrkan (KFOR) angavs att det svenska bidraget om sjuttio personer successivt ska avvecklas fram till utgången av december 2013. I april 2012 skedde en reducering med ytterligare ca tio personer. Detta har möjliggjort för Sverige att fram till avvecklingen 2013 behålla merparten av de uppgifter som styrkebidraget för närvarande har,

inte minst det regionala samordningsansvaret för fem samverkans- och observationsteam (LMT). En tredje och sista kontrollstation väntas innebära en reduktion av den totala Kosovostyrkan till ca 2 250 personer. Denna övergång är dock villkorsbaserad och har på grund av det försämrade säkerhetsläget i norra Kosovo tills vidare skjutits upp.

Med anledning av det förestående avslutandet av det svenska bidraget till Kosovostyrkan KFOR kan säkerhetsfrämjande verksamhet i övrigt som syftar till att stärka arbetet med säkerhetssektorreform (SSR) i Kosovo komma att utvecklas och utökas ytterligare. Sverige har goda förutsättningar för detta genom ett långvarigt engagemang, inklusive med förbindelsepersonal och civila och militära rådgivare.

EU:s rättsstatsinsats (EULEX) i Kosovo kommer under 2013 att förändra och minska sin organisation. Sverige väntas fortsatt bidra substantiellt till insatsen, men det exakta antalet svenskar kan komma att påverkas av förändringar av insatsen som helhet. EULEX kommer under 2013 att fortsätta inriktningen på att öka närvaron i norra Kosovo samt arbetet mot organiserad brottslighet och korruption.

EU:s polisinsats (EUPM) i Bosnien och Hercegovina avslutades i juni 2012. Regeringen överväger olika sätt att stödja uppföljningen på rättsområdet i landet. Vid sidan av ett mindre stöd till de icke-exekutiva delarna av EU:s militära insats Althea, kommer möjligheten till fortsatt stöd till olika SSR-projekt i Bosnien och Hercegovina prövas. Riktade bidrag väntas även ske till OSSE-missionerna på Balkan. Inom ramen för OSSE verkar Sverige för att organisationens fältnärvaro ska förstärkas i Centralasien och gradvis minskas på västra Balkan.

Östeuropa, Kaukasien och Centralasien

Planering sker för ett oförändrat svenskt bidrag under 2013 till EU:s övervakningsinsats (EUMM) i Georgien. Insatsen har under en tid haft vissa vakanser och svårt att rekrytera personal. EUMM är prioriterad från svensk sida. Givet att Sverige redan är en av de största bidragsgivarna till insatsen är det inte aktuellt

med någon nämnvärd ökning av det svenska bidraget.

Intresset och värdet av EU:s gränstöds- och kapacitetsbyggnadsinsats (EUBAM) i Moldavien och Ukraina är skäl för Sverige att fortsatt bidra till insatsen.

Därutöver förutses under 2013 fortsatt deltagande i civila OSSE-insatser i Södra Kaukasien och Centralasien, med visst fokus på den senare regionen.

Mellanöstern och Nordafrika

Regeringen anser att EU bör stärka sin politiska roll i fredsprocessen i Mellanöstern. Inriktningen är att engagemanget med svensk civil personal till EU:s polisinsats för den palestinska polisen (EUPOL COPPS) ska fortsätta under 2013, då insatsens arbete för att stärka den palestinska polisen och rättsväsendet bedöms värdefullt.

Fortsatta bidrag planeras till den civila observatörsinsatsen i Hebron (TIPH), preliminärt på samma nivå som tidigare. Om lämpliga poster blir tillgängliga avser Sverige därutöver bidra med militärobservatörer i FN:s missioner i Mellanöstern, UNIFIL och UNDOF samt fortsätta bidra till UNTSO.

Sverige stödjer inriktningen att mandatet för EU:s integrerade rättssäkerhetsinsats (EUJUST LEX) i Irak förlängs med ytterligare två år för att sedan avslutas. Insatsens stöd riktar nu in sig på kunskapsöverföring, så att EUJUST LEX ska få ett hållbart resultat även efter det att insatsen har avvecklats.

Sverige deltar aktivt i planeringen för en civil EU-insats i Libyen som ska bidra till landets återuppbyggnad. Insatsens inriktning kan komma att bli gränsbevakning, säker hantering av vapen, säkerhetssektorreformer eller återintegrering av soldater i den nationella armén.

Sverige har under 2012 bidragit med obeväpnade militärobservatörer till FN:s övervakningsinsats i Syrien (UNSMIS), som upprättades i syfte att bland annat övervaka den då ingångna vapenvilan och fredsplanen. Mot bakgrund av att konflikten i Syrien har fördjupats, trots stora ansträngningar från bland annat FN och Arabförbundet, kan ytterligare internationella insatser komma att bli aktuella

under 2013. Regeringens inriktning är att Sverige även fortsättningsvis ska bidra till sådana fredssträngningar.

Afrika

Sverige avser under 2013 återigen bidra till EU:s marina insats, EUNAVFOR Atalanta. Bidraget kommer att bestå dels av att Kustbevakningen deltar med ett sjöövervakningsflygplan mellan oktober 2012 och februari 2013, dels av att Försvarsmakten deltar med HMS Carlskrona med ombordbaserad helikopter, bordningsstyrka samt sjukvårdsförmåga senare under året. Insatsen är en viktig del i EU:s och omvärldens kamp mot sjöröveriet. Betydelsen understryks av det faktum att inga humanitära hjälpsändningar till Somalia har utsatts för sjöröveriattacker sedan skyddet av transporterna inleddes.

Sverige deltar sedan juni 2012 i EU:s regionala insats för förmågeuppbyggnad, EUCAP Nestor, på Afrikas horn. Insatsen kommer inledningsvis inriktas på Djibouti, Kenya, Seychellerna, Tanzania och Somalia och bidra till att utveckla ländernas förmåga att bemöta sjöröveriets utmaningar genom att stödja kustbevakning och rättsväsende. Bidraget avses preliminärt fortsätta under 2013.

Sverige fortsätter att stödja EU:s träningsinsats (EUTM Somalia) i Uganda med personalbidrag fram till dess att det nuvarande mandatet löper ut i december 2012. EUTM är en viktig komponent i Sveriges och EU:s breda engagemang för Somalia. Välutbildade säkerhetsstyrkor bidrar till det somaliska freds- och statsbyggandet och skänker legitimitet åt övergångsregeringen. Inriktningen är att det svenska bidraget med instruktörer och stabspersonal ska fortsätta om insatsen får ett förlängt mandat under 2013.

Sverige väntas även under 2013 genom personalbidrag stödja EU:s insatser i Demokratiska republiken Kongo. Som ett led i att stärka EU:s aktörsroll förespråkar Sverige ett bättre koordinerat EU-engagemang i DR Kongo och effektivisering av insatsernas verksamhet. Sverige avser även fortsätta att bidra till FN:s stabiliseringsmission i Demokratiska republiken Kongo (MONUSCO).

Genom rådsbeslut i juli 2012 inledde EU en civil rådgivnings-, stöd- och utbildningsinsats i

Sahel, med fokus på att stödja uppbyggnaden av Nigers förmåga att hantera hotet från terrorism och organiserad brottslighet med respekt för rättsstatens normer och mänskliga rättigheter. Insatsen är EU:s första i det oroliga område som västra Sahel utgör. Sverige deltar f.n. med en person och hoppas kunna öka detta antal under 2013.

I samband med att Sydsudan vann sin självständighet i juli 2011 omvandlades delar av FN:s närvaro i området till en ny integrerad insats i Sydsudan (UNMISS) med fokus på freds- och säkerhetskonsolidering och kapacitetsbyggnad. Mot bakgrund av det spända läget i regionen väntas det svenska bidraget med stabs- och samverkansofficerare, poliser och kriminalvårdare fortsatt vara efterfrågat under 2013.

EU inleder under andra halvåret 2012 en ny civil insats för att stärka säkerheten och luftfartsskyddet vid flygplatsen i Sydsudans huvudstad Juba. Insatsen som går under beteckningen EUAVSEC Sydsudan är betydelsefull eftersom det nya landet Sydsudan har stora brister i infrastrukturen och är beroende av flyg för landets kommunikationer med omvärlden och sin ekonomiska utveckling. Sverige avser bidra med personal till insatsen.

Sverige avser fortsätta att bidra med personal till FN:s mission i Liberia (UNMIL). Missionens omfattning och mandat väntas förändras med hänsyn till utvecklingen i landet och en nyligen gjord översyn. Den militära delen förutses minska och tonvikten flyttas till säkerhetssektorreformer, rättsstatens principer samt andra freds- och statsbyggnadsfrågor. Sveriges engagemang i Liberia är starkt och vi bidrar aktivt i dessa och andra frågor. Ambitionen är att bidra med poliser och kriminalvårdare samt undersöka förutsättningar för bidrag även med annan svensk rättsvårdande personal. Under sommaren 2012 tillträdde en svensk som generalsekreterarens särskilda representant (SRSG) i Liberia och chef för UNMIL.

Övriga insatser

Sverige kommer fortsatt att bidra till arbetet inom ramen för Neutrala nationernas övervakningskommission (NNSC) på den

koreanska halvön och med militärobservatörer till FN:s insats i gränsområdet mellan Indien och Pakistan (UNMOGIP).

Målsättningen är att Sverige fortsatt ska kunna bidra med poliser till Kommissionen mot straffrihet i Guatemala (CICIG).

2.5.2 Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

För att kunna möta dagens komplexa hot behöver Sverige vid sidan av den internationella krishanteringsverksamheten även använda gränsöverskridande instrument i sitt freds- och säkerhetsfrämjande. Sverige har kompetens och goda förutsättningar för att bygga på existerande politik- och idéutveckling inom internationellt freds- och säkerhetsfrämjande, liksom att fortsatt ge stöd till organisationer och institutioner som verkar inom detta område. Sverige kommer under 2013 att bedriva sin idéutvecklande freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet främst inom ramen för det multilaterala samarbetet inom FN och EU, men också prioritera den säkerhetspolitiska doktrinutvecklingen, bland annat inom digital säkerhet. Med digital säkerhet avses här säkerhet i och för digitala nät och system (jämför ”Cyber security” på engelska). Digital säkerhet är i detta avseende mer avgränsat än begreppet informationssäkerhet som åsyftar all typ av information oavsett medium och form. Begreppet informationssäkerhet definieras vidare i budgetpropositionens avsnitt om utgifts-område 6.

Enligt den svenska säkerhetspolitiska linjen som antogs av riksdagen i juni 2009 kommer Sverige inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-land eller nordiskt land. Sverige kommer att verka för en fortsatt förstärkning av det nordiska säkerhetspolitiska samarbetet med utgångspunkt i pågående och planerat samarbete. Därtill kommer Sverige att fortsätta utveckla det nordisk-baltiska säkerhetspolitiska samarbetet.

Konventionella rustningskontrollregimer leder till transparens, förutsägbarhet och är därmed förtroendeskapande. Sverige kommer därför under 2013 fortsatt främja nuvarande rustningskontrollregimer genom att verka för ett aktivt genomförande av fördraget om observationsflygningar (Open Skies), att driva

på för att genomföra ytterligare uppdateringar av Wiendokumentet 2011, samt att nära följa diskussionerna och eventuella förhandlingar kring ett ramverk för konventionell rustningskontroll. Detta inkluderar att se på möjliga tillfällen för Sverige att delta i sådana överläggningar, om en sådan möjlighet uppstår.

Sverige ska vara pådrivande när det gäller utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör. EU:s gränsöverskridande freds- och säkerhetsfrämjande instrument kommer därför att främjas och stärkas av Sverige under det kommande året. Sverige är pådrivande för att stärka EU:s dialog- och medlingskapacitet, bland annat genom att verka för att ett Europeiskt fredsinstitut etableras. Sverige är också pådrivande för att EU utarbetar en långsiktig global strategi för dess relationer med omvärlden.

Sverige har därtill ett intresse av att stärka och utveckla samarbetet med länderna inom EU:s Östliga partnerskap till att även omfatta den bredare säkerhetspolitiska dagordningen, inklusive EU:s Gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, GSFP. Målsättningen för det fortsatta arbetet med länderna inom EU:s Östliga partnerskap är att länderna utvecklar en förmåga att delta i EU:s GSFP-insatser, samt reformerar sina säkerhetssektorer i enlighet med EU-acquis.

Sanktioner är bland EU:s främsta mjuka säkerhetsfrämjande instrument. I EU:s sanktionsarbete är trenden att EU, ibland till följd av FN:s åtgärder, i ökande grad sätter in, skärper och vid behov snabbt anpassar, riktade sanktioner i nära anslutning till ett skeende som man vill påverka. Denna trend kan väntas bestå även under 2013, vilket ställer fortsatt höga krav på mycket aktiva svenska insatser till förmån för en så snabb och adekvat respons som möjligt, under bevarande av rättssäkerhets- och kvalitetskrav. Hanteringen av sanktioner, både inom EU och nationellt, involverar en rad svenska myndigheter och förblir en prioriterad uppgift för regeringen.

Förenta nationerna förblir den främsta arenan för politik- och idéutveckling i stärkandet av gränsöverskridande instrument för freds- och säkerhetsfrämjande. Sverige fortsätter att aktivt delta i reformprocesser för ett effektivare FN, för att på så sätt bidra till att stärka det kollektiva säkerhetssystemet och göra FN rustat för att ta sig an de globala utmaningarna. Sveriges aktiva

agerande i flera FN-organ understryker vår kompetens och vårt engagemang i de gränsöverskridande freds- och säkerhetsfrågorna.

Insatser för att förebygga, dämpa och lösa väpnade konflikter samt nedrustning och ickespridning bidrar också till att lägga en grund för andra viktiga mål såsom fattigdomsbekämpning, demokrati och mänskliga rättigheter. Som medlem i fredsbyggandekommissionens organisatoriska kommitté och näst största givare till FN:s fredsbyggandefond kommer Sverige att fortsatt verka för att göra FN:s fredsbyggandearkitektur till ett effektivt och relevant verktyg för att överbrygga glappet mellan akuta krishanterings- och fredsbevarande insatser och mer långsiktigt utvecklingsarbete. Under 2012–13 leds FN:s fredsbyggandefonds rådgivande grupp av en svensk representant, ambassadör Jan Knutsson. Den rådgivande gruppens målsättning är att stärka fondens position i den fredsbyggande arkitekturen och att bidra till bättre samordning och samstämmighet i arbetet för freds- och statsbyggande som bedrivs av olika delar av FN-systemet och med andra givare, både bi- och multilaterala. Sverige är också ordförande i Fredsbyggandekommissionens landspecifika konfiguration för Liberia.

Sveriges arbete inom FN genomsyras av främjandet av respekten för mänskliga rättigheter. Sverige arbetar aktivt för jämställdhetsfrågor. Genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet är en viktig del i det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet. Sverige är dessutom pådrivande att stärka FN:s dialog- och medlingskapacitet, bland annat genom stöd till FN:s medlingsenhet genom Folke Bernadotte Fellowship samt Folke Bernadotteakademiens arbete med medlingsfrågor.

Sveriges åtaganden i New Deal och det fredsbyggande arbetet motiverar fortsatt starkt engagemang i såväl OECD:s nätverk för konflikt- och sviktande situationer, INCAF, som den Internationella dialogen för freds- och statsbyggande.

Digital säkerhet är en prioriterad utrikespolitisk fråga och en viktig del av Sveriges politik- och idéutveckling inom freds- och säkerhetsfrämjande. Nationellt kommer Sverige fortsatt bidra till den interna policyutvecklingen om digital säkerhet och frihet på nätet. Inom EU

ska Sverige verka för antagandet av en bred och internationell EU-strategi för cyberfrågan samt att EU stärker sin interna samordning inom institutionerna och mellan medlemsstaterna. Sverige kommer att verka för att EU:s politik på området genomsyras av unionens grundläggande värden. Inom ramen för det nordiska samarbetet inom digital säkerhet kommer Sverige bejaka och bidra till en vidareutveckling av samarbetet på det utrikes- och säkerhetspolitiska planet. Sverige ska också fortsätta verka för en tydlig roll för OSSE inom området digital säkerhet som kan ta vara på organisationens breda och tvärdimensionella ansats till säkerhet.

Sverige verkar inom EU och FN för att förebygga och motverka terrorism genom att aktivt bidra till implementeringen av EU:s och FN:s strategier mot terrorism. Utfallet av FN:s översynskonferens 2012 blir en del av underlaget för den fortlöpande diskussionen om global samverkan. Sveriges nya nationella strategi mot terrorism som antogs 2012 innehåller viktiga signaler om förstärkt såväl nationellt som internationellt samarbete. Förebyggande åtgärder mot terrorism och våldsam extremism, inklusive demokratibyggnad, är centrala element i strategin, vilket kommer att präglade arbetet under 2013 och framåt. Sverige kommer fortsatt att aktivt verka för kapacitetshöjande insatser i särskilt utsatta områden som Sahel, Afrikas horn, Pakistan och Jemen, för att eliminera grogrunden för terrorism och våldsam extremism bland annat genom att stärka rättssamhället.

Sverige bör fortsatt spela en viktig roll för internationell kapacitetsutveckling inom fredsfrämjande, konfliktförebyggande, medling och konflikthantering. Respekten för folkrätten, inklusive de mänskliga rättigheterna, den internationella humanitära rätten samt rättsstatens principer, är av central betydelse i säkerhetspolitiken. Det fortsatta arbetet inom Challenges Forum med utarbetandet av rekommendationer för att förbättra FN:s fredsfrämjande operationer kommer fortsatt att prioriteras genom Folke Bernadotteakademien. Särskild fokus kommer att ligga på utvecklandet av formerna för civil-militär samverkan. Det arbete med att utbilda och förbereda framtida insatschefer inom EU:s Gemensamma försvars- och säkerhetspolitik som Folke Bernadotte akademien utför i samarbete med EU (EU Senior Mission Leader Course) är fortsatt viktigt.

2.5.3 Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor

Nedrustnings- och icke-spridningsarbetet är en viktig del av svensk utrikespolitik. Den övergripande målsättningen är att reducera, eliminera och förhindra spridning av massförstörelsevapen samt att reglera och i vissa fall helt förbjuda konventionella vapen. För att uppnå detta ska Sverige delta aktivt i förhandlingar om internationella avtal på området, verka för att befintliga avtal genomförs och vid behov stärks samt verka för att alla länder ansluter sig till avtalen (universalisering). Sverige ska också delta aktivt i EU:s arbete på nedrustnings- och icke-spridningsområdet och bidra till genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen.

Sverige ska fortsatt vara en aktiv medlem av det internationella atomenergiorganet IAEA:s styrelse, där icke-spridningsarbetet rörande Iran, Syrien och Nordkorea är av central betydelse. Iran har undertecknat icke-spridningsavtalet och därmed förbundit sig att inte utveckla kärnvapen. Sverige ska i IAEA även fortsatt verka för multilaterala ansatser till kärnbränslecykeln och stödja arbetet med att inrätta kärnbränslebanken under IAEA:s kontroll.

Sverige ska verka för ett väl genomfört ordförandeskap i den så kallade artikel XIV-processen, där Sverige – tillsammans med Mexiko – har en särskild roll för att främja provstoppsavtalet (CTBT) och dess ikraftträdande.

Sverige ska, genom EU och nationellt, aktivt delta i arbetet inför översynskonferensen för icke-spridningsfördraget (NPT) 2015 och verka för att handlingsplanen från översynskonferensen 2010 genomförs. Avgörande är att icke-spridningsfördraget respekteras fullt ut. Sverige ska också stödja arbetet för en zon i Mellanöstern fri från massförstörelsevapen.

Sverige ska fortsatt bidra till ansträngningarna att bryta dödläget i nedrustningskonferensen (CD) och stödja eventuella förslag om substantiellt arbete inom CD:s huvudfrågor, särskilt vad gäller ett avtal om förbud mot tillverkning av fissilt material för vapenändamål (FMCT).

Sverige ska, genom EU och nationellt, delta aktivt i det multilaterala arbetet för att främja och stärka de internationella konventionerna, bland annat vid översynskonferensen för

konventionen om kemiska vapen (CWC) 2013 och statspartsmötena för konventionen om biologiska och toxiska vapen (BTWC), konventionen om klusterammunition (CCM) respektive Ottawa-konventionen (förbud mot antipersonella minor).

Sverige ska fortsatt verka för att FN:s handlingsprogram liksom EU:s strategi för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen (SALW) genomförs.

2.5.4 Exportkontroll

Sverige ska fortsatt främja den process som syftar till att uppnå ett globalt bindande fördrag om handeln med konventionella vapen (Arms Trade Treaty, ATT).

Vad gäller exportkontrollen för krigsmateriel ska Sverige fortsatt verka för gott informationsutbyte och transparens i EU-arbetet. Sverige ska delta aktivt i översynen av EU:s gemensamma ståndpunkt om vapenexport som påbörjats 2012.

Direktivet om överföringar av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (ICT) ska genomföras nationellt efter nödvändiga ändringar i det svenska regelverket. Ändringarna i krigsmateriellagstiftningen trädde ikraft i juni 2012.

Riksdagen har genom utrikesutskottets betänkande 2010/11:UU3 tillkännagivit för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag till ny krigsmateriellagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater. Regeringen har fattat beslut om att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att lämna förslag till en ny krigsmateriellagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater.

I mars 2012 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s vapenprotokoll. Frågan om genomförande av förordningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Sverige ska delta aktivt i den översyn av EU:s exportkontrollsystem för PDA som inleddes under 2011. Sverige ska också noggrant följa utvecklingen i de multilaterala exportkontrollregimerna. Sverige ska förbli aktivt i kontrollregimerna och i EU-arbetet för att

stärka exportkontrollen som ett instrument mot spridning av massförstörelsevapen och okontrollerade flöden av konventionella vapen.

2.5.5 Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

EU utgör det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, är under fortsatt tillväxt. Regeringen verkar för att Sverige ska vara pådrivande när det gäller utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör. Det är angeläget att EU genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar som Europa och världen står inför. Inrättandet av EU:s gemensamma utrikestjänst (EEAS) är en viktig del i detta arbete.

Sverige avser fortsätta att bidra till såväl den konceptuella som operativa utvecklingen av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Sveriges bidrag till GUSP-budgeten sker främst via EU-avgiften (utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen). Deltagandet i insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) sker i huvudsak genom personaltjänst finansierade under utgiftsområdena 5, 6 och 7.

FN

Förenta Nationerna utgör kärnan i den internationella rättsordningen och det multilaterala samarbetet och är en hörnsten i svensk utrikespolitik. FN åtnjuter en unik politisk legitimitet när det gäller att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför.

Sverige har en stark röst i FN när det gäller såväl policyskapande som genom direkta insatser i fält och verkar för ett aktivt och konstruktivt EU i FN. Sverige fortsätter även att aktivt delta i reformprocesser för ett modernare och effektivare FN för att på så sätt bidra till att

stärka det kollektiva säkerhetssystemet och göra FN rustat för att ta sig an de globala utmaningarna. Sverige kommer även fortsatt att betona effektiv användning av organisationens resurser samt frågor om resultatstyrning, ansvarsutkrävande, transparens, revision och granskning.

Sverige kommer även fortsatt att verka för att stärka FN:s medlemskapacitet inte minst genom Folke Bernadotteakademins utbildningsinsatser. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt uppföljningen av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet inkluderande kampen mot det sexuella våldet i konflikt.

När EU agerar enat i FN är EU en global aktör att räkna med, en aktör som gör skillnad. EU är inte ännu där, många utmaningar återstår men Sverige kommer aktivt driva EU i den riktningen.

OSSE

OSSE med sin omfattande medlemskrets, flexibla struktur och brett definierade syn på säkerhet, är ett viktigt forum för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Diskussionen om europeisk säkerhet hör hemma inom OSSE där det breda säkerhetsbegreppet, efterlevandet av gjorda åtaganden och den transatlantiska länken är viktiga delar. Sverige stödjer härvidlag det irländska OSSE-ordförandeskapet 2012 och det efterföljande ukrainska ordförandeskapet 2013.

Sverige kommer inför 2013 stödja det inkommande ukrainska OSSE-ordförandeskapet så att det lever upp till OSSE:s åtaganden och principer. Sverige kommer att fortsätta verka för EU:s övergripande prioriteringar inom OSSE: en effektiv rustningskontrollregim, stärkt förmåga inom konflikthanteringsområdet och en lösning av de s.k. utdragna konflikterna, förmågan att möta transnationella hot samt mediefrihet och valövervakning inom OSSE:s mänskliga dimension. I arbetet mot transnationella hot är särskilt frågan om digital säkerhet prioriterad, liksom behovet av att anta en ny polisstrategi. Sverige kommer även att värna landvinningarna inom OSSE:s så kallade mänskliga dimension. Bättre genomförande av rekommendationer från OSSE:s valobservationer bör vara en ambition. Stödet till OSSE:s institutioner, kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), högkommissarien för

frågor om nationella minoriteter (HCNM), medierepresentanten (RFOM) ges fortsatt hög prioritet.

Sverige kommer likaså att fortsätta stödja OSSE:s operativa fältnärvaro genom de olika fältkontoren. Mandaten för OSSE:s olika fältmissioner ska även framgent formuleras utifrån situationen i varje enskilt land med särskild inriktning på demokrati- och institutionsbyggande, inklusive ansvar för genomförande av val, utveckling av media, rättsväsende, mänskliga rättigheter och stöd till förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper. OSSE:s ökande verksamhet i bland annat Centralasien och södra Kaukasien samt utvecklingen av organisationens polisverksamhet ställer krav på svensk medverkan och resurser. Sverige fortsätter att bidra med personal till OSSE:s institutioner och sekretariat och fältmissioner och att ge stöd till extrabudgetär projektverksamhet som stödjer OSSE:s arbete med demokrati, mänskliga rättigheter och konfliktförebyggande.

Europarådet

Europarådet är en del av den bredare europeiska säkerhetsarkitekturen. Organisationen, som i realiteten är den enda paneuropeiska, bedriver ett värdefullt arbete för att främja respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och respekt för rättsstatens principer. Organisationen består av 47 medlemsländer. Europarådets struktur gör att organisationen har breda kontaktytor i Sverige med flera departement, myndigheter och det civila samhället. Sverige prioriterar Europarådets kärnområden, varvid Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och dess tillämpning genom främst Europadomstolen är särskilt angeläget. Sverige fäster stor vikt vid kommissarierna för mänskliga rättigheters arbete.

Sverige verkar aktivt för att Lissabonfördraget omsätts i EU:s arbetssätt inom Europarådet. En stark EU-röst stärker såväl EU som Europarådet. EU:s förestående anslutning till den Europeiska konventionen för de mänskliga rättigheterna kommer att få stor betydelse.

Europarådet genomgår för närvarande en reformprocess syftande till att inrikta arbetet i högre grad på kärnområdena samt att göra organisationen mer effektiv och öppen. Reformerna i den överbelastade Europadomstolen

har intensifierats efter den 1 juni 2010 då det så kallade protokollet 14 trädde i kraft. Samordning inom det europeiska samarbetet är av stor vikt särskilt med EU, som finansierar en stor del av fältverksamheten, samt med OSSE och FN. Sverige fortsätter att verka för ökad fokusering av Europarådets verksamhet i linje med generalsekreterarens initiativ, samt en modernisering av Europarådets organisation och arbetsmetoder. Ambitionen är att reformarbetet ska vara avslutat i och med att nuvarande generalsekreterarens mandat löper ut 2014.

Partnerskapet med NATO

Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast. Grunden för Sveriges partnerskap med Nato är medlemskap i Partnerskap för Fred (Pff) och det Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR). Sverige avser fortsätta sitt aktiva och nära samarbete med Nato, inom ramen för Partnerskap för Fred samt inom ramen för Natos nya partnerskapspolicy.

Sveriges samverkan med Nato är ett viktigt medel för att bidra till internationell fred och säkerhet, inte minst genom deltagande i Nato-ledda insatser. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att bevara förmågan till samverkan med Nato när existerande insatser minskar i omfattning och gradvis fasas ut. Sverige har ett särskilt intresse av att upprätthålla samarbetet med Nato för att främja det nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet. Mot denna bakgrund ställs krav på dialog och samarbete med Nato i närområdet. Sverige kommer också att kontinuerligt verka för att utveckla dialogen och samarbetet mellan EU och Nato.

OECD

Sverige ska fortsatt utnyttja och bidra till OECD:s mervärde som multilateral organisation för att utveckla gemensamma standarder och regler på såväl nationell som internationell nivå samt för kunskapsutbyte och utvecklande av best practices på de politikområden som täcks av organisationens mandat. Sverige ska även utnyttja de möjligheter som finns i OECD för att få information om och påverka arbetet i G20, liksom delta i övrig dialog med tillväxtekonomier

som Brasilien, Ryssland, Indien, Indonesien, Sydafrika och Kina. De sakfrågor som ska prioriteras i OECD-arbetet är analys och insatser kring den globala ekonomiska krisen och dess konsekvenser, arbetet mot protektionism; särskilt fortsatta liberaliseringsansträngningar av internationell handel och öppnare flöden av internationella investeringar, samt arbetet för ett starkt multilateralt handelssystem. Likaså ska utvecklings- och biståndspolitik, miljö, OECD:s relationer med omvärlden, inklusive MENA-regionen och Sydostasien, ges hög prioritet. Det fortsatta arbetet kring grön tillväxt och om den digitala ekonomin följs noga, liksom arbetet med kvalitetsutveckling inom välfärd och hälsa. IEA:s arbete är fortsatt prioriterat. Organisationen arbetar med att ta fram underlag för tillväxtfrämjande strukturella reformer är av särskild betydelse.

Arktiska rådet

Den 12 maj 2011 antog regeringen Sveriges första strategi för den arktiska regionen. Syftet med strategin är att ur ett internationellt perspektiv presentera Sveriges förhållande till Arktis, prioriteringar för politikens innehåll och genomförande. I strategin fastställs att Sverige särskilt ska verka för att hejda klimatförändringarna och förbättra förutsättningarna för en god miljö, ekonomisk utveckling och den mänskliga dimensionen i den arktiska regionen. För det kommande året är huvudprioriteringarna för det svenska ordförandeskapet att minska utsläppen av kortlivade klimatpåverkande ämnen (såsom sot, metan och troposfärisk ozon) i Arktis, att få till stånd ett bindande avtal om samordning mellan stater vid oljeutsläpp samt arbetet med miljömässigt och socialt ansvarsfullt företagande i Arktis. En ministerdeklaration om rådets arbete kommande tvåårsperiod som tar sitt avstamp i det svenska ordförandeskapet ska antas vid det avslutande ministermötet i Kiruna i maj 2013.

2.5.6 Forskning kring säkerhetspolitik och nedrustning

Forskning, utredningar och andra insatser

rörande säkerhetspolitik och nedrustning är av stor vikt. Sådan verksamhet stärker möjligheterna och förmågan för Sverige att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ. Den bidrar också till att stimulera den allmänna debatten kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.

På det säkerhetspolitiska området har regeringen identifierat följande prioriterade områden för forskningen: finansiering av Utrikespolitiska Institutets forskningsgrupp med inriktning på internationell säkerhetspolitik; analys och policyutveckling av EU:s utrikes- och säkerhetspolitik; konfliktförebyggande, fredsbyggande och krishantering; fördjupad transatlantisk relation; geopolitiska tyngdpunktsförskjutningar; Arktis/Nordområdena; närområdesrelaterade frågor; rustningskontrollregimer; digital säkerhet och frihet samt andra transnationella hot och utmaningar.

Utrikespolitiska institutet (UI) fortsätter att spela en viktig roll för att öka kunskapen och främja intresset för internationella frågor. UI är också ett viktigt institut för att föra forskning och debatt kring utrikespolitiska och internationella frågor framåt.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) spelar samma betydelsefulla roll – också utanför Sveriges gränser – genom sin forskning, sina publikationer och sin utåtriktade verksamhet. Detta gäller inte minst frågor om nedrustning och icke-spridning, men även andra aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

Forskningen vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) gör det möjligt för FOI att lämna tekniskt stöd till regeringen i nedrustnings- och icke-spridningsfrågor. Det gäller bland annat kärnvapen, biologiska och kemiska vapen och rymd- och missilfrågor, liksom den centrala frågan om Irans kärntekniska program. Den kompetens som finns samlad på FOI och det tekniska stöd som lämnas är av stort värde för regeringens möjligheter att bedriva en aktiv nedrustnings- och icke-spridningspolitik.

Folke Bernadotteakademien fortsätter att stödja det civila samhället i frågor om säkerhet och utveckling. Utöver temana nedrustning, fredsfrämjande, säkerhetspolitik, konflikt-hantering och konfliktförebyggande uppmärksammas för närvarande frågeställningar om civila samhällets bidrag till framtida fredsbyggande insatser.

Fortsatt stöd kommer att ges även till internationella forskningsinstitut och organisationer som bedriver forskning och verksamhet inom säkerhetspolitik och nedrustning av intresse för svensk utrikespolitik.

2.5.7 Nordiskt samarbete

Den nordiska välfärdsmodellen bygger på gemensamma värderingar som demokrati och mänskliga rättigheter, öppenhet och inkludering, tolerans, tillit och jämlikhet. En målsättning för det nordiska samarbetet är att alla nordiska medborgare så långt det är möjligt ska ha lika tillgång till den välfärd länderna erbjuder sina egna medborgare. Norge är ordförande i Nordiska ministerrådet under 2012 och har valt utvecklingen av en hållbar välfärdsstat som sitt huvudtema.

Sverige övertar ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2013. För närvarande pågår planering och förberedelse av ett betydande antal möten, konferenser och aktiviteter inom hela Regeringskansliet. Det svenska ordförandeskapsprogrammet ska presenteras av statsministern på Nordiska rådets session i Helsingfors under hösten.

En nyordning från och med 2013 är att Nordiska ministerrådet inom ramen för sin årliga budget har upprättat en särskild prioriteringsbudget där det land som står inför ett ordförandeskap ges möjlighet att ta initiativ till nya satsningar. Syftet med prioriteringsbudgeten är att öka den politiska dynamiken i det nordiska samarbetet. Vidare föreslås projekt som sätter ökad nordisk fokus på välfärds- och sysselsättningsfrågorna, liksom på frågorna om kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar.

En stark kulturgemenskap som bygger på en gemensam historia är ett av det nordiska samarbetets främsta kännetecken. Under det svenska ordförandeåret bidrar Nordiska ministerrådet med finansiering till en stor nordisk kulturfestival i Washington D.C. arrangerad av Kennedy Center.

Viktiga insatser görs inom de olika ministerråden och inom Regeringskansliet för att underlätta enskildas och företags möjligheter att kunna verka i ett annat nordiskt land. Sverige har inför sitt ordförandeskap höga ambitioner vad gäller att ytterligare förbättra samarbetet

mellan de många aktörerna på gränshindersområdet.

Under 2012 och 2013 görs en omfattande översyn av de nordiska regeringarnas uppdrag att främja den fria rörligheten inom Norden. En arbetsgrupp har inrättats under våren 2012 med uppgift att ge ett förslag till en handlingsplan för det framtida nordiska gränshindersarbetet. I mandatet ligger även att ta ställning till om och hur det politiskt tillsatta organet Gränshinderforum ska bedriva sitt arbete efter 2013. Sverige kommer som ordförande att ha en central roll i denna process.

Parallellt görs en ambitiös översyn av Nordiska ministerrådets samarbete med länder och organisationer i Nordens närområde. En arbetsgrupp har tillsatts under våren 2012 med uppgift att bl.a. genomlysast Ministerrådets verksamhet i de baltiska länderna och nordvästra Ryssland samt att diskutera eventuella förändringar eller nya samarbetsprojekt. Även i detta arbete kommer Sverige som ordförandeland att ha en central roll under 2013.

Sverige kommer fortsätta verka för ett stärkt nordiskt och nordisk-baltiskt samarbete. Stoltenbergrapporten om samarbete inom utrikes- och säkerhetspolitik och Birkavs-Gade rapporten om nordiskt-baltiskt samarbete är föremål för fortsatt uppföljning.

Sverige kommer under 2013 inneha samordningsansvaret för det nordiska och nordisk-baltiska utrikespolitiska samarbetet.

Sverige kommer att fortsätta stödja de isländska förhandlingarna.

2.5.8 Konsulär verksamhet

Det författningsstyrda konsulära biståndet är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Verksamhetens mål är att bl.a. snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige som råkar i nöd vid vistelse utomlands. Beredskap måste även finnas för att hantera större konsulära kriser och katastrofer utomlands som drabbar svenska medborgare och den personkrets som framgår i lag (2010:813) om konsulära katastrofinsatser. Lagen fastslår statens ansvar vid konsulära kriser och katastrofer utomlands. I detta ingår nära samarbete med svenska myndigheter.

2.5.9 Sverigefrämjande i utlandet

Sverigefrämjandet, som inkluderar Sverigeinformation, handels- och investeringsfrämjandet och Sverigeprofilering till stöd för främjandet, tillhör utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Syftet med det allmänna Sverigefrämjandet är att synliggöra Sverige, de värden landet står för och de möjligheter det erbjuder. Sverige ska uppfattas som ett konkurrenskraftigt, innovativt och utvecklingsinriktat land. Målet är att öka kunskapen, intresset och förtroendet för Sverige i utlandet och därmed bidra till ökad tillväxt och sysselsättning. En fortsatt viktig del inom Sverigeinformation är programläggning för och stöd till besökande utländsk media i Sverige. Se även under utgiftsområde 24 Näringsliv, Utrikeshandel, Handels- och investeringsfrämjande.

Svenska institutet ska genom strategisk kommunikation och relationsskapande verksamhet bidra till att kännedomen om och förtroendet för Sverige ökar, internationella nätverk etableras och en positiv miljö skapas för förverkligande av svenska internationella målsättningar. Institutets uppdrag spänner över utrikespolitik, utvecklings- och reformsamarbete samt utbildningspolitik och berör sektorer som kultur och samhälle, utbildning och forskning, näringsliv och innovation samt demokrati och global utveckling.

Svenska institutet och de svenska utlandsmyndigheterna främjar tillsammans med övriga berörda organisationer kontakterna mellan utländska och svenska företrädare för samhällsliv, näringsliv, kultur och forskning.

Under 2013 kommer Svenska institutet i samverkan med svenska utlandsmyndigheter fortsatt att genomföra aktiviteter i syfte att främja svenska intressen i omvärlden och att öka kunskapen om Sverige i utlandet. Ett särskilt fokus kommer att läggas på hållbarhet och miljö där Sveriges starka kunnande inom energi-effektivisering, Corporate Social Responsibility, stadsplanering, hållbar design och andra hållbarhets- och miljöfrågor lyfts fram. Vidare fortsätter satsningarna under 2013 inom innovationsområdet för att profilera Sverige som ett av världens mest innovativa länder.

Inom de så kallade kreativa näringarna fortsätter satsningarna under 2013 med fokus på de områden som bedöms ha särskilt stor

exportpotential inkluderande musik, mat/gastronomi, film, litteratur, mode/design, dataspel/gaming samt marknadskommunikation. Detta innebär bland annat fortsatt utdelning av Regeringens musikexportpris samt en fördjupning av särskilda främjandeaktiviteter i utlandet med stöd i den kommunikationsplattform kallad "SymbioCreate" som Svenska institutet tagit fram på departementets uppdrag.

Andra viktiga främjandesammanhang under 2013 är den stora presentationen vid The Kennedy Center i Washington DC av framförallt nordisk scenkonst, och den vandringsutställning av arabiska mynt ur svenska vikingaskatter som Kungliga Myntkabinettet i samarbete med Utrikesdepartementet inledningsvis planerar för länder i Mellanöstern.

Arbetet med att attrahera välutbildade personer till Sverige, både till högre studier, forskning och arbete fortsätter under 2013 (med finansiering från anslaget 2:70, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning). Marknadsföringen av svensk högre utbildning syftar till att stärka omvärldens bild av Sverige som studiedestination samt locka forskare och nyckelkompetens till Sverige. Under 2013 fortsätter regeringens satsning "Global Swede" som syftar till att uppmärksamma särskilt framstående utländska studenter från länder utanför EU/EES i Sverige inom innovation och entreprenörskap.

2.5.10 Samarbete inom Östersjöregionen

Medel för samarbete inom Östersjöregionen har avsatts sedan budgetåret 2005. Under 2011 beslutade regeringen att Sida Östersjöenheten och Svenska institutets Visbyprogram och Ledarskapsprogram skulle sammanföras under Svenska institutet fr.o.m. den 1 januari 2012. Under senare delen av 2011 och början av 2012 har fokus legat på att integrera dessa verksamheter med varandra. Målsättningen för Svenska institutets arbete i Östersjöregionen ska vara att, med Sveriges intressen som utgångspunkt och till nytta för samarbetsländerna, aktivt bidra till att utveckla relationer och samarbeten som främjar en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar tillväxt och utveckling i Östersjöregionen och dess närområde. Vidare är målsättningen att utöka svenska aktörers deltagande i Östersjösamarbetet inom dess

prioriterade områden, bistå och komplettera den verksamhet som svenska aktörer utför för att genomföra EU:s strategi för Östersjöregionen i syfte att utveckla regionens hållbarhet och globala konkurrenskraft, lämna kompletterande stöd till regionalt samarbete inom ramen för EU:s Östliga partnerskap och stödja ett fördjupat partnerskap mellan Sverige och övriga länder runt Östersjön. Svenska institutet kommer bl.a. att fokusera på att tydligare integrera Visbyprogrammet och Ledarskapsprogrammet med varandra och att ge dessa en tematisk fokusering mot discipliner som har bäring på tillväxt och hållbar utveckling.

Sidas samarbete med Ryssland på miljöområdet inriktas på större insatser för avloppsrening i S:t Petersburg och Kaliningrad, inom ramen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP) och i samarbete med internationella finansiella institutioner. Nya insatser kommer i första hand att riktas mot medelstora och små städer. Inom NDEP förväntas stödet öka till energieffektivisering.

Sidas stöd till demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland har ett geografiskt fokus på nordvästra delen av landet och syftar till att bidra till tre verksamhetsmål: stärkt yttrandefrihet, ökad respekt och efterlevnad av kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter samt medborgares ökade insyn, inflytande och deltagande i demokratiska processer. En del av stödet till mänskliga rättigheter avser norra Kaukasus, där situationen har försämrats.

Östersjöstaternas råd utgör en viktig organisation för samverkan mellan alla Östersjöländer. En verksamhet inom Östersjöstaternas råd, som Sverige särskilt prioriterar, avser en utbildningsinsats till stöd för den pågående ryska högskolereformen av kursplaner, undervisning och examinationsmetoder. Sverige ger också prioritet åt arbete inom olika partnerskap och andra samarbeten, inom ramen för Nordliga dimensionen.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.4 Anslagsutveckling för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

2011	Utfall	1 346 761	Anslags- sparande	101 792
2012	Anslag	1 448 054 ¹	Utgifts- prognos	1 070 530
2013	Förslag	1 445 097		
2014	Beräknat	1 448 097		
2015	Beräknat	1 448 054		
2016	Beräknat	1 448 054		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslagets ändamål är att finansiera vissa obligatoriska avgifter som Sverige är folkrättsligt bundet att betala via sitt medlemskap i bl.a. följande organisationer: Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen innebär också ett åtagande att bidra till vissa kostnader inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP). Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafuktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Kostnader för Sveriges ordförandeskap i Arktiska rådet 2011–2013 belastar anslaget.

Regeringens överväganden

Stödet till de organisationer Sverige är medlem i är centralt i svensk utrikespolitik. Anslaget minskas med 3 000 000 kronor samtidigt som anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under

utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökar med samma belopp. Anslaget ökas med 43 000 kronor för delfinansiering av bidraget till sekretariatet för Baltic 21. Anslaget 4:4 *Utvecklingsarbete m.m. inom områdena utbildning och forskning* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 1 445 097 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	1 448 054	1 448 054	1 448 054	1 448 054
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	-3 000			
Överföring till/från andra anslag	43	43		
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	1 445 097	1 448 097	1 448 054	1 448 054

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.6 Anslagsutveckling för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2011	132 626	8 485	
2012	Anslag 135 645 ¹		132 209
2013	Förslag 143 954		
2014	Beräknat 146 367 ²		
2015	Beräknat 148 860 ³		
2016	Beräknat 152 763 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 143 706 tkr i 2013 års prisnivå.

³ Motsvarar 143 708 tkr i 2013 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 144 559 tkr i 2013 års prisnivå.

Anslaget gör det möjligt att stödja konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser inom ramen för EU, FN, OSSE, Europarådet, eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ eller arrangemang. Anslaget gör det även möjligt att

ställa militärobservatörer, poliser, domare, åklagare och kriminalvårdspersonal samt experter inom insatsstöd och andra experter till förfogande för deltagande i fredsbevarande och annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Insatsernas karaktär varierar och kan innefatta bl.a. medling, rådgivning, förhandlingsstöd, övervakningsverksamhet, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektorreformer, skydd av mänskliga rättigheter, stärkande av rättsstaten, insatser för att stödja kvinnors deltagande i fredsfrämjande och återuppbyggnad, stöd till humanitär verksamhet och sanktionsövervakning. Anslaget används även för särskilda insatser såsom stöd till studier, seminarier, konferenser och andra projekt inom det freds- och säkerhetsfrämjande området. Stöd ges vidare till såväl svenska som utländska enskilda organisationer och institutioner som verkar inom dessa områden, liksom inom folkrätt och mänskliga rättigheter. Därutöver ges även stöd till rent bilaterala insatser för fredsprocesser.

Sveriges medverkan i militära internationella fredsfrämjande förbandsinsatser finansieras genom anslag inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, finansieras freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser av civil karaktär i utvecklingsländer, som enligt OECD:s biståndskommitté DAC klassificeras som bistånd.

Regeringens överväganden

Sverige kommer även fortsättningsvis delta brett i konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser samt även ge prioritet till stöd och deltagande i andra freds- och säkerhetsfrämjande insatser såsom medlingsinsatser, rådgivning, förhandlingsstöd, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektorreformer m.m. Utöver detta kommer det inom anslaget även fortsättningsvis att vara viktigt att genomföra strategiska insatser som har som mål att främja långsiktig utveckling och hållbar fred.

Anslaget ökas med 8 000 000 kronor 2013 för att bidra till inrättande av och inledande verksamhet hos ett europeiskt fredsinstitut. Institutet ska ägna sig åt medling och informell dialog till stöd för internationell fred och säkerhet.

Regeringen föreslår att 143 954 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	135 645	135 645	135 645	135 645
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	359	2 877	5 236	8 077
Beslut	8 000	8 148	8 287	9 355
Överföring till/från andra anslag	-50	-102	-104	-106
Övrigt		-201	-204	-209
Förslag/ beräknat anslag	143 954	146 367	148 860	152 763

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2012. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2014–2016 är preliminär.

2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.8 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2011	Utfall	13 286	709
2012	Anslag	15 995 ¹	15 590
2013	Förslag	18 995	
2014	Beräknat	13 995	
2015	Beräknat	13 995	
2016	Beräknat	13 995	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Under anslaget anvisas medel för olika ändamål som anknyter till nordiskt samarbete. Medel under anslaget används till kostnader i samband med Sveriges ordförandeskap i samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén (NSK) m.fl. nordiska samarbetsorgan samt till visst övrigt nordiskt bilateralt och multilateralt samarbete. Från anslaget utbetalas även medel till Föreningen Norden. Medel används till att genomföra mellanfolkliga aktiviteter i Norden och för att skapa uppmärksamhet kring nordiska

frågor. Därutöver används medel under anslaget bland annat för att främja gränshinderarbete.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 18 995 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	15 995	15 995	15 995	15 995
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	3 000	-2 000	-2 000	-2 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	18 995	13 995	13 995	13 995

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.10 Anslagsutveckling för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2011	Utfall	7 973	353
2012	Anslag	3 826 ¹	3 729
2013	Förslag	3 826	
2014	Beräknat	3 826	
2015	Beräknat	3 826	
2016	Beräknat	3 826	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget används huvudsakligen för konsulärt ekonomiskt bistånd. Verksamheten är huvudsakligen författningsreglerad och efterfrågestyrd.

Det konsulära biståndet omfattar huvudsakligen tillfälligt ekonomiskt bistånd enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd dvs. i form av lån till

nödställda svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige avseende kostnader i samband med hemresa vid t.ex. allvarlig sjukdom, olyckor och dödsfall liksom bistånd åt brottsoffer och visst rättsskydd i särskilda fall. Anslaget belastas också initialt med kostnader för evakuering av svenska medborgare samt svenska medborgares utländska familjemedlemmar, i Sverige bosatta utländska medborgare, nordiska medborgare och deras familjemedlemmar samt EU-medborgare i den utsträckning som följer av den konsulära skyldigheterna enligt EUF-fördraget (fördraget om EU:s funktionssätt). I fördraget anges bl.a. konsulära skyldigheter. Den som omfattas av en konsulär katastrofinsats är enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser skyldig att ersätta staten för kostnader som uppstått i samband med transport eller den som fått hälso- och sjukvård.

När det gäller bortförda och kvarhållna barn i utlandet belastas anslaget av kostnader för återförandet till hemviststaten av barn, som olovligen förts bort eller kvarhållits i strid mot en vårdnadsrätt, kostnader som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar samt kostnader för centralmyndigheten att anordna och delta i kurser och seminarier i syfte att informera och samråda om dessa frågor. För tillämpningen av såväl 1980 års Haagkonvention (SÖ 1989:7) som 1980 års Europarådskonvention (SÖ 1989:8) gäller lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn samt förordningen (1989:177) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgörande m.m. och om överflyttning av barn samt Bryssel II-förordningen (rådets förordning (EG) nr 2201/2003).

Dessutom belastas anslaget av kostnader i samband med rättegång inför internationell domstol eller liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt.

Anslaget belastas även av kostnader att användas för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 3 826 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	3 826	3 826	3 826	3 826
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	3 826	3 826	3 826	3 826

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.12 Anslagsutveckling för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2011	Utfall	27 227	2011	Anslags-sparande	998
2012	Anslag	29 291 ¹	2012	Utgifts-prognos	29 397
2013	Förslag	29 458			
2014	Beräknat	30 041 ²			
2015	Beräknat	30 577 ³			
2016	Beräknat	29 417 ⁴			

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 29 419 tkr i 2013 års prisnivå.

³ Motsvarar 29 418 tkr i 2013 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 27 709 tkr i 2013 års prisnivå.

Anslaget används för Inspektionen för strategiska produkter (ISP) förvaltningskostnader. ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll

av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är därtill nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m. Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. I oktober 2010 antog EU:s ministerråd förordning (EU) nr 961/2010 om restriktiva åtgärder mot Iran. Dessa restriktioner inarbetades i en ny EU-förordning 267/2012 i samband med en utökning av sanktionerna mot Iran i mars 2012.

Med anledning av de skärpta restriktionerna utsåg regeringen i november 2010 ISP till behörig myndighet att hantera ytterligare uppgifter gällande sanktionerna mot Iran. Under 2011 och 2012 har även vissa myndighetsuppgifter för sanktionerna mot Syrien tillkommit.

Inspektionen har till sitt förfogande det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet och ett teknisk-vetenskapligt råd.

Kostnaderna för större delen av verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statens budget.

Regeringens överväganden

Vissa delar av inspektionens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbete, inklusive exportkontrollstöd utomlands, samt den verksamhet som inspektionen bedriver som behörig myndighet för genomförandet av vissa internationella sanktioner.

Regeringen föreslår att 29 458 000 kronor anvisas för anslaget för år 2013.

Tabell 2.13 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	29 291	29 291	29 291	29 291
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	167	790	1 327	1 983
Beslut				-1 815
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt		-40	-41	-42
Förslag/beräknat anslag	29 458	30 041	30 577	29 417

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2012. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2014–2016 är preliminär.

2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tabell 2.14 Anslagsutveckling för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2011	Utfall	55 146		-239
2012	Anslag	55 626 ¹	Utgifts-prognos	53 536
2013	Förslag	56 326		
2014	Beräknat	56 326		
2015	Beräknat	56 326		
2016	Beräknat	57 176		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till sådan verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad avser säkerhetspolitik och nedrustning. Syftet är dels att ge stöd till organisationer för att främja kompetensen i frågor som rör säkerhetspolitik och nedrustning, dels att finansiera särskilda forskningsaktiviteter vid Utrikespolitiska institutet (UI), Försvarshögskolan (FHS) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) samt utländska

forskningsinstitut som bedriver säkerhetspolitisk och nedrustningsrelaterad forskning av intresse för Sverige. Vidare används anslaget för stöd till information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, som disponeras och handläggs av Folke Bernadotteakademien, samt forskning om Raoul Wallenberg.

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att den verksamhet som finansieras under anslaget fortsätter att vara relevant för svensk säkerhets- och nedrustningspolitik.

Regeringen föreslår att 56 326 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.15 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	55 626	55 626	55 626	55 626
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				850
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	700	700	700	700
Förslag/beräknat anslag	56 326	56 326	56 326	57 176

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 2.16 Anslagsutveckling för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

2011	Utfall	23 787	Anslags-sparande	0
2012	Anslag	24 094 ¹	Utgifts-prognos	24 094
2013	Förslag	24 397		
2014	Beräknat	24 397		
2015	Beräknat	24 397		
2016	Beräknat	24 397		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till vetenskaplig forskning vid SIPRI i konflikt- och samarbetsfrågor av betydelse för internationell fred och säkerhet. Syftet med forskningen är att bidra till förståelsen av förutsättningarna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen innebär ett fortsatt fokus på de områden inom vilka SIPRI:s expertis är av betydande relevans. SIPRI bör fortsätta sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden.

Regeringen föreslår att 24 397 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.17 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	24 094	24 094	24 094	24 094
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	303	303	303	303
Förslag/beräknat anslag	24 397	24 397	24 397	24 397

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institut

Tabell 2.18 Anslagsutveckling för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2011	Utfall	13 325	0
2012	Anslag	13 997 ¹	13 997
2013	Förslag	14 173	
2014	Beräknat	14 173	
2015	Beräknat	14 173	
2016	Beräknat	14 173	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI). Syftet med UI:s verksamhet inom utrikes- och säkerhetspolitiken är att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att UI spelar en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI bidrar också till en öppen debatt i Sverige om utrikespolitiska frågor. UI:s verksamhet är värdefull i ett samhälle präglad av ökad internationalisering och medvetenhet om utrikespolitiska och internationella frågor.

Regeringen föreslår att 14 173 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.19 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	13 997	13 997	13 997	13 997
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	176	176	176	176
Förslag/beräknat anslag	14 173	14 173	14 173	14 173

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.20 Anslagsutveckling för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2011	Utfall	92 733	2 516
2012	Anslag	94 212 ¹	94 278
2013	Förslag	94 584	
2014	Beräknat	95 483 ²	
2015	Beräknat	97 222 ³	
2016	Beräknat	99 328 ⁴	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 93 440 tkr i 2013 års prisnivå.

³ Motsvarar 93 440 tkr i 2013 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 93 440 tkr i 2013 års prisnivå.

Anslaget används för Svenska institutets kostnader för att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet samt främja samarbete och långsiktiga relationer med andra länder inom områdena kultur och samhällsliv. Verksamheten genomförs i samverkan med bland annat den svenska utrikesförvaltningen samt svenska och utländska samarbetspartners.

SI har därutöver anslag för samarbete inom Östersjöregionen (utgiftsområde 5), biståndsrelaterade insatser i Östeuropa samt gäststipendie- och utbytesverksamhet med utvecklingsländer (utgiftsområde 7) och för

verksamhet inom utbildningsområdet (utgiftsområde 16). Till detta kommer särskilda uppdrag.

Totalt anvisade medel till institutet från statsbudgeten uppgick 2012 till 336 568 000 kronor, varav anslaget 1:9 utgjorde 94 212 000 kronor.

Regeringens överväganden

Svenska institutet ska med sin speciella kompetens på samhälls- och kulturområdet fortsätta stödja de Sverigefrämjande insatserna.

Regeringen föreslår att 94 584 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Tabell 2.21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Sweden Bookshop			
Utfall 2011	1 713	2 176	-463
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2012	1 800	1 800	0
(varav tjänsteexport)			
Budget 2013			
(varav tjänsteexport)			

Tabell 2.22 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	94 212	94 212	94 212	94 212
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	372	2 440	4 200	6 332
Beslut		-1 035	-1 054	-1 077
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt		-134	-136	-139
Förslag/beräknat anslag	94 584	95 483	97 222	99 328

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2012. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2014–2016 är preliminär.

2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.23 Anslagsutveckling för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

År	Utfall	14 523	Anslags-sparande	-48
2012	Anslag	14 475 ¹	Utgifts-prognos	14 062
2013	Förslag	14 475		
2014	Beräknat	14 475		
2015	Beräknat	14 475		
2016	Beräknat	14 475		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anslaget används framförallt till av regeringen prioriterade främjande- och informationsinsatser, som i huvudsak genomförs av utlandsmyndigheterna och Svenska institutet. Flertalet av projekten initieras av myndigheterna själva i samarbete med nationella och lokala parter. Anslaget används också till inbjudningar av journalister till Sverige. Främjandet är en av utrikesförvaltningens huvuduppgifter och utlandsmyndigheterna har en central roll i denna verksamhet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 14 475 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	14 475	14 475	14 475	14 475
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	14 475	14 475	14 475	14 475

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.25 Anslagsutveckling för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2011	Utfall	164 767	5 648	
2012	Anslag	188 715 ¹		183 935
2013	Förslag	188 715		
2014	Beräknat	188 715		
2015	Beräknat	188 715		
2016	Beräknat	188 715		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2012 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamålet med anslaget är att främja integration och samverkan kring Östersjön. Från anslaget finansieras bl.a. Svenska institutets Östersjö-samarbete, insatser i Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, samt insatser inom ramen för Östersjöstaternas råd, Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet.

För anslagsdelen som Svenska institutet disponerar får högst 22 600 000 kronor användas för förvaltningskostnader.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2013 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 146 000 000 kronor 2014 och 2015.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheter som omfattas av bemyndiganderamen är Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet. Åtaganden består framför allt av fleråriga stipendier samt långsiktiga insatser på miljöområdet samt inom mänskliga rättigheter och demokrati.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2013 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 146 000 000 kronor 2014 och 2015.

Tabell 2.26 Beställningsbemyndigande

Tusental kronor

	Utfall 2011	Prognos 2012	Förslag 2013	Beräknat 2014	Beräknat 2015
Ingående åtaganden	77 968	88 822	139 119	144 819	45 319
Nya åtaganden	70 343	116 308	81 300		
Infriade åtaganden	-59 489	-66 011	-75 600	-99 500	-45 319
Utestående åtaganden	88 823	139 119	144 819	45 319	0
Erhållet/föreslaget bemyndigande	147 000	168 500	146 000		

Regeringens överväganden

Regeringen förestår att 188 715 000 kronor anvisas för anslaget för 2013.

Tabell 2.27 Härledning av anslagsnivå 2013–2016, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2013	2014	2015	2016
Anvisat 2012¹	188 715	188 715	188 715	188 715
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	188 715	188 715	188 715	188 715

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2011 (bet. 2011/12:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.